

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: VIII., Rökk Szilárd-utca 9.
Kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25.
Fiókiadóhivatal: VIII., Muzeum-körut 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Százéves árnyékcsászárság.

Budapest, augusztus 11.

(v.) Kerek száz esztendeje, hogy az osztrák állam-szatócsok korlátolt-sága életet adott a legzagyvább politikai képtelenségnek: az osztrák császárságnak. Akkor is fejsóválva és gonyosan mosolyogva fogadta a világ eme badarságot; azóta pedig éppenséggel az egymást érő kudarcok lerázhatatlan komikuma tapad e mondvascsinált árnyékcsászársághoz, amely reális életet egy percig sem élt, elhárítani ama csapások egyikét sem tudta, amelyek ellen megvédenie kellett volna a Habsburg-házat, ellenben igenis rája zudított sok olyan viszontagságot, ami különben a dinasztiaát soha meg nem látogatta volna. Ama három hígvelejű, tősgyökeres osztrák diplomatának, akiknek műve ez az árnyékcsászárság, egyazon betűvel kezdődik a neve: Colenbach, Cobenzl, Colloredo. A világtörténelem bizvást adhatta volna e bohózatnak ezt a vonzó nevet: „Alami szatócsbolt a három C-hez.”

Boldog emlékü Ferenc királyunk — ugyanaz, akiről a Gotterhalte szől — arra virradt egy szép napon, hogy dupla császárrá kellett lennie, mivelhogy így fundálták ezt ki az ő böles tanácsosai. Császár már amugy is volt: a német birodalom császára. Amde ebben a minőségében csupán választott császár volt. Hogy azzá le-

gyen, a német választófejedelmek szavazatát kellett megkapnia. Igaz, hogy évszázadokon át a Habsburg-ház mindenkor feje megkapta választás utján a császári koronát. S igaz, hogy a német császárság örökösse tételére a Gotterhalte-császárig nem gondolt senkise. Amde a három C reneteg nagy és merőben új okot fundált ki arra való nézvést, hogy uruk a választott német császári címen kívül egy semmiféle külső háttástól nem függő örökös császári címet is viseljen. Ez az alapos és új ok — a huszadik század elején kacagó-görres nélkül beszélni is alig lehet róla — a Bonaparte Napoleonnal szemben való gyáva féltékenységnek ostobán ravasz előrelátása volt. Akkoriban ugyanis a francia köztársaság első konzulja elég erősnek érezte magát az államesnyre, a köztársasági forma széttörésére, a szuverénitátnak magához ragadására. Ragyogó katonai diadalainak nagyszerű sorozata a külföldön éppugy, mint Franciaországban példátlan hatalmat és sugárzó tekintélyt szerzett neki. Fejedelemmé tette hát magát. S igazi parvenü léteére nem akart amolyan közönséges király lenni, mint amilyenek a Bourbonok voltak. A franciák császárrává nevezte ki saját magát. Akkoriban Európa még csak három császárt ismert: a szultánt a Keleten, a cárt az Éjszakon s a Habsburgokat mint német császárokat Kö-

zép-Európában. Napoleon a Nyugat császára akart lenni. S vetélkedni nem a már hanyatló szultánnal, sem a még nem emelkedő cárral akart, hanem a hatalma csuespontján álló Habsburg-házzal. A három C össze-dugta hát a fejét és kisütötte, hogy ez borzasztó veszedelmet jelent. S nem azt tanácsolták uruknak, hogy ne ismerje el császáru Napoleont, hanem azt, hogy tegye meg magát dupla császárrá. Az a garabonciás diák, az a szélhámos Prikulics, akinek az isten felvitte a dolgát, hadd gyönyörködjék aztán a maga császári koronájában. Ha tromful kivágja, akkor a Habsburgok nyugodt mosolylyal kivágják a maguk erősebb tromfját: a kettős császárságot. Így aztán eldől szépen az a legaggodalmasabb kérdés, amely a három C lelkét gyötörte: Európa császárai közt az előrang kérdése. És elhárul — így okozkodott a három C — egy komoly veszély is. Az ugorkafára felkapaszzkodott Prikulics megteheti vala ugyanis valamikor későbbben, hogy összeszűri a lévet a német választófejedelmekkel s rábírra őket Ferenc halála után, hogy ne Habsburgot válasszának német császárrá, hanem valamely más fejedelmet, amire ha elvéve is, de volt már precedens. Ha isten ments ez az ördöngös terv sikerül vala, hová fajul akkor a világrendje? Akkor a garabonciás diák fején ott szemtelenkedik a császári korona, a dicső Habsburg

T Á R C A.

Katonák költője.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: **Neményi Erzsébet.**

A katonák egyszerre kezdenek szerepelni az irodalomban. Ők, akik mesterségükünl fogva távol állnak az irodalomtól, „alakok“-ká lesznek, szenzációs regények és szindarabok hőscivé. Elegáns sarkantyupengés, hősi kardcsörgés hallatszik az elbeszélésekből, a színpadon pedig csillagok, sujtások, érdemrendek, mindenféle vitézi ékesség csillámlanak. De hol van az, akinek se csillaga, se sujtása nincs? Biz az sincsen sehol. A drámai hős a hadnagynál kezdődik, de többnyire még a főhadnagynál. A közlegénynyel nem foglalkozik az epikus és a drámai. Annak csak egy költője akadt: az angol Rudyard Kipling, aki már pár évvel ezelőtt, mielőtt még a tiszt szindarabok divatja járt, irt egy kötetre való verset: „Kaszárnya-dalok“ (*Barrack-Room Ballads*) címen. Ajánlta pedig a könyvet Tommy Atkinsnek, annak, akiről szől: az angol közlegénynek. Az ő élete és halála van megírva benne.

Tommy Atkins derék legény, izmos, magas szál ember, rövidre nyírott haja nevelésesen szőke, a szemé őszinte kék, az egyenruhája szép égő vörös. Tommy Atkins olyan, mint egy nagy gyerek: jámbor, istenfélő, vakon engedelmes hétköznap, vasárnaponként pedig boldogan, egy-

ügyien rakoncátlan. Élete erős, gondolatlan munkában telik-mulik, kötelességtudó, fáradtságos egyformaságban. Mig aztán jön valahonnan valami furesa parancsolat és Tommy Atkinst kivezénylik a kikötőbe. Ott hajóra ültetik századmagával és viszik, viszik, ők tudják, hová. Egyszerre csak arra ébred, hogy partra szállítják egy idegen országban, ahol sötétbőrű emberek érthetetlen, zagyva nyelveken beszélnek. Csodálatos, nagy harasok alján cifra pálmák nőnek, amikhez hasonlót odahaza csak a királyné meglegházában láthatni. A falvak, városok házai tarkák, lármásak, lapos tetőjükre esténkiut felmásznak a sötétbőrű emberek és titokzatos hangszerek halk dalainál fürkészik az idegen csillagok járását. Tommy Atkins Indiába ért.

Magyar Miska, ha katonasorban van, mozgósításkor bizony messze földre elkerül. Olyikat elviszik a bosnyák határra, van aki még Csehországba, Galiciába is eljut vagy „nagy Stájerországba“, mint a nótában mondják. De hány siralmas népdal is panasolja keserves sorsát az idegenbe szakadt, szegény Magyar Miskának! Hazavágyódását, szívének vérzését, nappala, estele roppant bántódását dalolja ő maga százsorszép szomorú nótákban s dalolják odahaza, amerre sóhaja száll, szőghaju magyar menyecskék, arató leányok. Pedig a Magyar Miska rossz sora bizony csupamerő gyönyörűség a Tommy Atkins dolga mellett. A posta a magyar bakának csak viszi-hozza a híradást, hazulról küldözgetik a nehezen megírt leveleket és a nehezen összekuporgatott forintokat. Meg aztán azokban az idegen orszá-

gokban is akad pajtása, hisz ott is csak olyanok az emberek, mint mifelénk. Azt az istent imádják, azt a napot nézik, mint mi.

Tommy Atkinsnek negyedévenként érkezik a levele, ha ugyan olyan jó állomáson van, ahová gyakran jár a posta. De megcsik az is, hogy az otthoni üzeneteket csak félszentdő multával kapja, mikor már minden értelmük elveszett, mert aki írta, azóta bizonyosan már másként írta volna. S mert a legnagyobb hűség is csak meggyöngyül, elfoszlik, ha zivataros oceanokkal, visszatéréstelen, hosszú esztendőkkel kell küzködni: Tommy Atkinst lassan-lassan elfelejtetik az otthoniak s ő érzi, hogy már nem tartozik közzéjük. Azt a világot meg, ahol élnie kell, csak nem tudja megszokni. Rubintszemű bálvány-isteneket imádnak itt, akik száztornyos, aranyiszre festett fatemplomokban laknak. A nap, ami ideragyog, az se az otthoni: más szokásai vannak, mint amannak, más időben kél, más időben nyugszik. Az évszakok fordulása merő idegen. Ősz és tél soha sincs érrefel, barna levelek hullását, hópelyhek szállását sohasem látni. Jön a helyett eső, végtelen, vízszintalan, lassu, pusztító vízőzön, aminek nyomában jár a halálhozó sárgaláz. A tavasz és a nyár odahaza fehér és rózsaszín virágerdőt fakaszt, dus angol pázsitot, sárga kalászt csal ki a földből. Itt csodavirágok nőnek csupán, tavon uszó, fára kuszó, holdsugárszín meg lángszín különös mindentélek. S kegyetlen a tavasz is, a nyár is. Olyan erős a napsütés ilyenkor, hogy Tommynak mintha a velőjét kiégetné. Fején fátyolos, furcsaformájú, ernyős szalmasisakot kell hordania, az védi a nap-

fejedelem pedig közönséges uralkodóvá degradálódik, Magyarország apostoli királyává, Csehország királyává, Gácsország, Lodóméria és Ráma királyává, a két Ausztria főhercegévé, Tirol hercegesített örgrófjává s egyéb ilyen fajtává, ami fölé toronymagasságnyra emelkedik egy igazi császár, a parventü is. Így ha Ferenc császár kinevezi saját magát Ausztria örökös császárává is, akkor se baj, ha a Habsburgok szűrés kiteszik a német birodalomból, azért császárok maradnak mégis, császárok mindemellett és császárok mindenestre.

Sunyi módon, a maguk buta ravaszágával így módolták ezt ki azok az állam-szatócok. S a Gotterhalte-császár — mit tehetett volna szegény feje egyebet? — elfogadta tanácsosainak tervét. Ő se látott túl az orrán. Ő is csak az előrang kérdését látta fennforogni. Nem vágta oda tanácsosainak azt az ellenvetést, hogy Napoleontól nem rettegni kell, hanem a legitimitás nevében Európa fejedelmeit ellene szervezni, pedig nyolc évvel később ez történt meg, de addig a bécsi udvarnak még jobban meg kellett alázkodnia Bonaparte előtt, a császár még a saját leányát is odaadta feleségül a bitorlóknak, a parventünek, a szemtelentül tolakodó Prikulicsnak s bár belülről az epe öntötte el, a világ előtt boldognak kellett magát vallania, hogy háza a franciák dicső császárával rokoni kötelékbe is jut. És nem vágta oda tanácsosainak azt sem, hogy a német birodalomból való kidobás gondolatát még mint legtávolabb lehetőséget sem koncedálhatja, hanem úgy kell csinálni Bécsben a politikát, hogy a Hohenzollernek emelkedő csillagzata ismét leszoruljon, a német birodalomban a Habsburg-hatalom legyen egyedül a mértékadó. Nem kérdezte Ferenc király azoktól a ta-

nácsosoktól, hogy az ő választott német császársága árnyékesászárság-e hát csupán, miután tanácsosai e császársága elmúlásának lehetőségével foglalkoznak. És nem jelentette ki tanácsosainak azt sem, hogy Napoleonnal, ha itt majd a kellő óra, elbánik Európa, a Hohenzollernek vetelkedését a német birodalomban megfékezi majd a Habsburg-hatalom tetterős fellépése, amde ha már számolni kell a katasztrófák lehetőségével is, hát akkor nem arra a tarka és csuszamlós néptörmelékre kell felépíteni a második császári trónt, amelyet az örökös tartományok képviselnek, hanem az ezerezestendős magyar állam bevált szilárdágu sziklatalajára. Jámborul, pipotyán belement Ferenc király tanácsosainak sunyi fondorkodásába s elhatározásában csupán a hiúság momentumát nézte, a hatalomét nem.

Ha akkor a bécsi udvar felismeri az igazi helyzetet és sulypontját Magyarországba helyezi át, közöttünk telepszik meg, életre hívja a magyar császárságot, centralizáló politikáját magyar nemzeti tartalommal látja el és innen Budapestről fejt ki — mi más fejlődésnek indultak volna az uralkodóház viszonyai! De Ferenc király és tanácsosai rövidlátók és szűkkeblűek voltak. Rettegtek Napoleontól, aki pedig tíz évvel később már Elba szigetén kucorgott; kutyába se vették a Hohenzollerneket, akik pedig már akkor céltudatosan és szívósan követték azt a politikájukat, amely szükségképp vivta ki számukra a német birodalmi hegemoniát s az örökös német császári méltóságot. És nem vették észre, hogy a Habsburg-ház örökös tartományai egységes államiséggé nem gyurhatók össze, a rájuk épített hatalom tehát csuszamlós alapra jut, holott az egységes magyar állam egy magyar nemzeti

császárság esodálatosan szilárd bázisul kínálkozott. Egy szó, mint száz; a bécsi politika attól félt, ami összeomlott; abban bízott, ami ellene fordult; arra támaszkodott, ami törékeny volt; és bizalmatlanul húzódott vissza onnan, ahol veszendő hatalmát megújithatta, megszilárdíthatta és gyarapíthatta volna. Így aztán oda kellett jutnia a három C császárságának, ahová száz év mulva jutott. Kiszorult Olaszországból és a német birodalomból, az osztrák nemzetiségek villongásai állandó földrengést okoznak a trón lábai alatt, Magyarországgal, amelynek államiságát korlátozza s nemzeti törekvéseit lefogja, sehogysen tud arra a lelki összhangra jutni, amely reá nézve az erőgyűjtést lehetővé tenné. E száz év során az árnyékesászárság kudarcai egymást érték. S annak, hogy a multakon okulva, a helyes utra akarna térni a bécsi udvar, még most is alig van nyoma. Collenbach, Cobenzl és Colloredo még most is élnek, csak más nevek alatt.

ORSZÁGGYÜLÉS

Budapest, augusztus 11.

A képviselőház ma tartotta utolsó ülését a nyári szünet előtt, hogy azokat az apróságokat is elintézzze, amelyek még elintézésre vártak: egy mentelmi ügy, néhány interpelláció és az 1904. évi költségvetés harmadszori olvasása.

Miután a Ház az appropriációs javaslatot végképp elfogadta, áttért a Gyóffy Gyula mentelmi ügyének tárgyalására s kimondta, hogy Gyóffy mentelmi joga nincs megsértve. Tallian miniszter a takarmánykiviteli tilalom dolgában nyilatkozott s nyilatkozatát a Ház tetszéssel vette tudomásul. Gróf Tisza István miniszterelnök Rákosi Viktornak az operai Wagner-ciklus dolgában beadott interpellációjára válaszolt, ami Eötvös Károlyt személyes kérdésben való fölshózlásra készítette. Egy pillanatra megint kísértet Wagner muzsikája, de szerencsére megmaradtak a nyitányánál s nem erőltették a dolgot tovább. Egymás-

szurás ellen. Az indiai gazdag angol urak ilyenkor elmenekülnek északnak, amerre a nagy hegyek vannak, ott gyönyörű enyhe idő járja. De Tommy Atkins, szegény, nem hagyhatja a maga posztját. Tűrnie kell minden időszak kínjait, mert így kívánja ezt a három királyság ura, az indiai császár, a világ leghatalmasabb parancsolója. Abban az időben, mikor Kipling e könyvét megírta, Viktória királyné ült az angol trónon.

Tommy Atkins ismeri őt hírből, a „windsori özvegy“-et.

Tommy Atkins ismeri hírből a „windsori özvegy“-et, aki szinarany koronát visel az örök gyászfényt fölött és puha, öreg kezeiben tartja a sorsát sok százezer katonájának. Ismeri és rettegi azt, aki minden, a hajók, a vasutak, a fegyverek, a lovak, az emberek. Őt, akinek nagyobb dícsősége Tommynak szörnyűséges feladatokat kell vállalnia.

Történik, hogy hadgyakorlatot végez a csapat. Ilyenkor megesisik, hogy meredek sziklafalakon víz át az ut, szakadékokon keresztül, ahol óriás magasságban még egy keskeny deszkaléc se köti össze a rémes csucsokat. Tommynak nehéz, teljes felszerelésében kell megmásznia ezeket a tetőket és úgy szállítania a hegyeken át a sok ágyut, a „windsori özvegy“ ágyuit. Izzadva, fagyva, szédülő veszedelemben, magányos lejtőn, ahol az embernek se fölfelé, se lefelé nem szabad néznie, kötélgöcsökkel huzzák, tolják, vontatják a rettentő nehéz ágyu-óriásokat. Mindennap száz viszontagságon, száz örömtelen kalandon kell tul-

esnie. S mikor végrevalahára kiszolgált a keserves szolgálatot, Tommy, a káplár mehet penzióba. A penziója napi egy shilling; nem egészen hatvan krajcár.

Am időközben megnősült, családja van és a hatvan krajcár kevés neki. Mivé legyen hát, ha már kimustrálták és ahhoz is öreg, hogy új mesterséget tanuljon? Tommy, aki „Londontól Lahoreig, Bombaytól Calcuttáig minden városban, minden faluban hallotta a riadót“, az öreg Tommy, aki időnek előtte megrokkant a windsori özvegy szolgálatában: odaáll — talán éppen a Kipling kedvenc városában, Simlában vagy Darjeelingben, a „Nagy Metropol“ fogadó elé és hordja az idegenek, az utazó uraságok podgyászeit, leveleit, üzeneteit. Egyik-másik hazakerül Angliába, de abban a hazatérésben nincs köszönet. A sok-sok idegen esztendőben Tommy elszokott a szülőházától, nem találja helyét többé. Mellét megfekszi a szürke angol kőd, lába téován lépked a londoni aszfalton. Szemei meg sóvárogva keresnek valami ragyogást, valami napsugaras tarkaságot, — szegény Tommynak mulhatatlanul elérni a hazatértek bus végzeté: „hallja a Keletet, amint visszahívja“ és szive fájva-fáj a szenvedések földje után.

Pedig ezek még a szerencsés Tommy-k. De mondjuk-e a szerencsétleneket? Akiknek idegen mezőn, csunya, vesztett csatában kell elpusztulniok? A windsori özvegy ime őrszemeket állított már a világ minden sarkába. Elernyedt ujjáival láncot font a hatalmas földgolyó köré, téphetlen, eleven láncot, aminek minden szeme egy-egy vö-

rősrúhás, kékrúhás, zöldrúhás Tommy Atkins: s még egyre fonná, telhetetlenül fonná tovább.

Mind kevés még az a föld, amit tengerentúli világrészek gyámoltalan népeitől elhódítottak: India, Ausztrália, a canadai gyarmatok, az ezer termékeny sziget. Az európai hatalmasságok valamelyike éppen megkezdte Afrikában a térfigyelést. Nem nézhetik ezt békén a windsori özvegy kapcsi tanácsadói — nosza, hadd vegyük ki mi is a magunk részét az ismeretlen földből — hátha van ott valami elrejtett gazdagság, amit sajnálni kellene a többiektől. Hadd menjen hát Tommy Atkins, az ostoba, közönséges, szótfogadó Tommy Atkins, menjen és vegye meg nekünk szive vérén a szudáni tartományt. S megy a gyalogezred Szudánba. Tommy Atkins már sokféle ellenséggel hadakozott, zulukkal, boerokkal, indiai törzsekkel, de ezek mind barátságos ellenfelek voltak a szudániakhoz képest. Tommy bátor fiu ugyan, de elszorul a szive, mikor a szudáni kalandot dalolja.

Kicsi, boglyasfejú néger volt ott, akik nem hadakoztak semmiféle stratégiai módszer szerint, hanem rárontottak a fehér emberre, amikor az éppen nem várta őket. Fegyverük sem volt olyan, mint Tommýé vagy más rendes katonáé: hirtét sem ismerik a Martini-puskának, Tommy kedvencének. Mikor az angol táborból megereztetik a golyózáport, a kis tudatlan feketék serege egyenest nekivág a sűrű, gyilkos, fehér füstnek, ki-ki két szörnyű súlyos karddal meg egy koporsó-forma paizzsal felfegyverkezve. Tommy meg hiába védekezik, hiába dolgozik érte a jó Martini, a feketéket lebírni nem lehet. Amint egy elesik,

után intézték el egész sorát a heverő interpellációknak, meghallgatták és elintézték Polónyi Géza interpellációját az oszloai határrendezés dolgában s aztán, hogy el volt intézve minden, a miniszterelnök indítványára a Ház elnapolta magát október tizedikéig.

A folyosón azon tanakodtak, hogy a kormány miért nem napolta el az üléseket királyi kézirat? Szabadelpárti emberek készek voltak a magyarzáttal és szolgáltak is vele ilyenformán:

— Megmondta Tisza tegnap este, hogy nem tartja szükségesnek a királyi kéziratral való elnapolást, és hozzátette azt is, hogy ha valakinek kedve támadna a szünet alatt rendkívüli ülés egybe hívására, azt az illető ártatlan szórakozásának kellene tekinteni. A mások szórakozását pedig ő nem zavarja a világról sem. Egyébként — mondta Tisza — ezzel csak azt akartam dokumentálni, hogy a magyar parlamentben teljesen helyreálltak a normális viszonyok.

A képviselőház ülése augusztus 11-én.

— Kezdeté délelőtt 10^{1/2} órakor. —

Elnök: Báró Feilitzsch Artur, később Perczel Dezso.

A kormány részéről jelen vannak: Gróf Tisza István, Tallián Béla, Plósz Sándor.

Elnök: Megnyitja az ülést és jelenti, hogy a király születésnapján és Szent István-napján a koronázási templomban és a várpalota kápolnájában ünnepi istentiszteletek lesznek.

Bemutatja a kérvények során Somogygye és Zilah feliratait a magyar nyelvnek és jelvényeknek a diplomáciában való érvényesítésére, illetőleg március 15-ikének nemzeti ünnepévé való nyilvánítás tárgyában.

Következik napirend szerint az *appropriációról* szóló törvényjavaslat harmadik olvasása. A Ház úgy ezt, mint a Szenatórium-egyesület sorsjátékáról szóló törvényjavaslatot is elfogadja harmadik olvasásban.

Soron van Györfy Gyula mentelmi ügye.

Eötvös Károly: Kéri a kisebbség véleményének felolvasását. (Felkiáltások: Már megtörtént!) Györfy mentelmi ügyéhez hasonló még sohasem fordult elő, nem is lesz hozzáfogható eset. Györfy ellen összeférhetlenségi bejelentés történt, a bizottság letárgyalta az ügyet, időközben Györfy éppen a bizottság határozata következtében lemondott; akkor a bizottság a bejelentést érdemben már letárgyalta és megszüntette. (Ellentmondások balfelől.) Ez így van, bizonyítják az akták. Később Györfy-t újból képviselővé választották, valaki az illetékes letárgyalta és megszüntetett ügyet ismét bejelentette s a bizottság előbbi határozatát figyelmen kívül hagyva, kitűzte azt tárgyalásra. Jogilag, politikailag és

száz ugrik helyébe, bokrok mögül, a föld alól, hogy Tommy csak úgy szédül belé. Megfutni ha lehetne, szegény Tommy zivizesen megfutna. De tudja jól, mi vár a szökevényre, ha az angolok elfogják, vége, ha a feketék elfogják, akkor is vége. Ha már mindenképpen halni kell, akkor inkább hősi módon akar meghalni. Nekivág az elenségnek, megesbesül, hallja a többiek elvonulását, a veszett hare szomoru, elhaló hangjait, — s ekkor Tommy nem vár tovább. Amint ott fekszik véresen, egyedül, elfeledve: még egyszer, utóljára megtölti a Martinit és föbe lövi magát. Így hal meg a szudáni expedícióért isten tudja hány Tommy Atkins.

Meghal a nélkül, hogy tudná, miért? Meghal, mert egy nagy erő, egy parancsoló, idegen akarat belékergette a halálba.

Van a Kipling kötetében egy különösen szép vers: a hazatérő katonáról, aki elmondja a maga meg a társai viselt dolgait. Elmondja a sok kint, a sok munkát, a sok emberhalált, s akik hallgatják, a végén azt kérdik, hogy mire való is volt ez mind tulajdonképpen? Ezt az egyet még mondja meg. De Tommy erre az egyre nem tud megfelelni. „Legyőztünk — ugymond — valami népet. Építettünk utat, ahol azelőtt nem volt. Kőházat is raktunk a szélére. A folyó meg, ami arrafelé tart, vérel folyt akkor, de mostanig kitisztult. Hogy mire való volt? Biz én nem tudom. De a kapitányom, az bizonyosan tudja.”

Ez a nagy önkénytelenség és öntudatlanság, ez a gépiesség, ez a vak átengedése az egyéniségnek, ez teszi tragikussá, megható és könnyetőfa-

erkölcsileg lehetetlenség egy olyan ügyet ismét összeférhetlenségi ügyggyé tenni, amely már megszűnt s amely az újból megválasztott képviselő mandátumával nem függ össze. Ez politikai üldözés. Egy összeférhetlenségi ügyet csak addig lehet tárgyalni, míg az fennáll, míg azt az illetékes hatóság jogerőben meg nem szüntette, el nem intézte. Van-e rá törvény, hogy fel lehessen ujitani az ilyen bejelentést? Hányszor lehet felujtítani? Fontos dolog ez. Ne engedjük, hogy intézményekkel ilyen csuf játékok lehessen üzni. A kisebbségi vélemény aláírói közül senki sincs jelen, hogy állásponjtját képviselje. A méltányosság is azt kívánja, hogy halaszszuk el ezt az ügyet addig, míg a kisebbségi vélemény aláírói közül valaki itt előadhatja a dolgot. (Felkiáltások jobbról: Nem lehet!)

Plósz Sándor igazságügyminiszter azt válaszolja, hogy ebből a kérdésből mindenekelőtt elminálandó, hogy az összeférhetlenségi ügy miképpen döntendő el; ez nem tartozik ide s ezzel a Ház befolyásolná az összeférhetlenségi bíróság véleményét. Csak arról lehet szó, forog-e fenn mentelmi eset? Az a nézete erről, hogy mentelmi esetet a Ház bizottsága nem idézhet elő. Hiszen ha ez lehetséges volna, akkor odajutnánk, hogy valaki az elnöki megrovás, vagy a többség határozata miatt mentelmi esetet jelenthetne be.

Molnár János: Biz az sokszor jó volna! Plósz Sándor igazságügyminiszter: A legkevésbé lehet az összeférhetlenségi bíróság határozatát mentelmi kérdéssé tenni. Másképp tehát nem lehet ezt az ügyet elintézni, mint úgy, hogy mentelmi jogsértés nem történt. (Helyeslés jobbfelől.)

Polónyi Géza: Tessék a halasztásról nyilatkozni.

Plósz Sándor igazságügyminiszter: A dolog olyan világos, hogy halasztásnak értelme sincs. (Helyeslés jobbfelől.)

Eötvös Károly: A kisebbségi vélemény aláírói közül seki sincs itt!

Gajari Géza: Hát miért nem jöttek el!

Polónyi Géza: Saját pártjuk embere iránt sincsenek regárdal!

Elnök: A vitát bezárja

Maróthy László előadó hangsúlyozza, hogy ha az összeférhetlenségi bizottság határozata téves, azt a Ház jóváteheti, de arról még beszélni sem lehet, hogy az összeférhetlenségi bizottság valamely képviselőnek mentelmi jogát megsértesse.

Polónyi Géza: A jury ítéletét a Ház nem változtathatja meg!

Maróthy László előadó: Az a mentelmi ügy érdemében nem volt elintézve, tehát ez nem res judicata. Az összeférhetlenségi bizottság eljárását az ilyen bejelentések elfogadásával meg lehetne akasztani és ki lehetne játszani. (Ugy van! jobbfelől.)

Elnök: Szavazásra teszi fel a kérdést.

Polónyi Géza: Halasztási indítvány is van. Eötvös Károly halasztó indítványt tett!

Maróthy László: Az kérés volt!

kasztó hőssé Tommy Atkins-t. Szívünk buzgó szeretettel hajol feléje, mert benne látjuk mintegy szimbolusát a kis embernek, a sok küzködő névtelennek, az élet ismeretlen, engedelmes közkatonáinak. Kipling megsejtette a kor áramlatát, amikor Tommy Atkins könyvét megvesselte. Az embereket ma már nem érdeklik a ragyogó és makulátlan, előkelő és nagyszerű mese-figurák. Azt akarják, hogy olyanokról szóljon a mese, akik ő hozzájuk, az olvasóhoz, hasonlatosak; azt akarják, hogy a maguk ügyes-bajos sorsát, kevés örömet, tömérdek bubánatát olvasshassák belőle. A rendkívülinek nincsen keletje, csak a mindennapnak, és a költészet megálmodott világában valóvá lesz a bibliai jóslat, hogy az utolsók majdan elsőek leendnek.

Kipling könyve, a mellett, hogy tárgyánál fogva érdekes, kitűnik még stílusával is. Ez a verseskönyv egy technikai csoda. Az angol nyelv a versírásra egyáltalán nem alkalmas. Rideg, száraz, kemény, mint Albion partjainak tengertető fehér sziklái. Kipling mégis úgy formázza, mintha folyékony aranyérc volna. Strófaiban három-négy sor összecsveng és sokszor a sorokban még belső rimek is vannak. Ám ezt a nagy pompát észre se venni, a mondatok egyszerűek, céltudatosak s többnyire a közember humoros jargonjában írottak. Seholy egy fölösleges disz, egy „szóvirág”, egy banalitás.

Dicsőség a költőnek, aki könyvet írt, egy egész, nagy, hosszú, gyönyörű verseskönyvet egyetlen frázis nélkül.

Polónyi Géza: De dönteni kell felette!
Elnök: Indítvány nem adatott be, az csak óhaj volt!

Eötvös Károly: Hát indítványnak nevezem!
Elnök: Nincs írásban előttem! Fenntartja tehát indítványát!

Eötvös Károly: Igen!
Elnök: Szavazásra teszi fel a kérdést. A többség elveti az indítványt s kimondja, hogy Györfy mentelmi bejelentésében nem látja a mentelmi jog megsértését.

Következnek a *miniszteri válaszok*.

(A takarmányhiány.)

Tallián Béla földmívelésügyi miniszter válaszul Pozsgay Miklós interpellációjára, amelyben azt kérdezte tőle és a kereskedelmi miniszterrel, hogy hajlandók-e a takarmánykivitel tiltatani és az ország belsejében a gazdaságok részére az államasutakon a szállítást önköltségen eszközölni? Csak ma felelhet e kérdésre érdemben. Megelőzőleg megjegyzi, hogy tévedett az interpelláló, mikor azt állította, hogy a fogarasi ménesbirtok nincs kellőleg gondozva, mert a takarmányát átviszik Bábólnára. Ami az interpellációt magát illeti, mikor báró Bánffy is kérdést tett e részben, már bejelentette a kereskedelmi miniszter nevében is, hogy egy a szalas, mint a többi takarmányműreke az államasutakon a legmesszebbmenő tarifális kedvezményeket megadták; ami pedig a tilalmat illeti, utal a ma megjelent kiviteli tilalmakra, amelyek az egész közös vánterületen tiltják a takarmánynak a határon túl való vitelét. (Helyeslés jobbfelől.)

Polónyi Géza: Ausztriába szabad kivinni Magyarországból?

Tallián Béla földmívelésügyi miniszter: Közös vánterületről van szó, tehát csak a közös vánterületről való kivitelről lehet beszélni!

Polónyi Géza: Ez a közös vánterület haszna! Kiviszik tőlünk a szénát és ott értékesítik!

Eötvös Károly: Majd visszavásárolja a magyar kormány kétszer annyit!

Polónyi Géza: Egy vármegyénkben több takarmány terem, mint egész Ausztriában!

Tallián Béla földmívelési miniszter: Mielőtt a kormány ezt tette, alaposan tájékozódott a takarmányviszonyokról egy Magyarországon, mint Ausztriában; az osztrák tartományok közül akárhányban jó a takarmánytermés, Magyarországon pedig alig 4—5 megyében van jó takarmány. Azt a kérdést intézi a gazdaközönséghez, hogy lehetőleg takarékoskodjék és jóelőre szerezzé be a télre való takarmányt, pótolja a hiányt és csak az adjon el valamit a takarmánytermésből, akinek bőségesen van. Ha a közönség nem támogatja a kormányt, akkor az intézkedések sem fognak célra vezetni. (Helyeslés jobbfelől.)

A többség tudomásul a választ.

(A szeptesi állapotok.)

Gróf Tisza István miniszterelnök azt feleli Nosz Gyulának a Szepesség pusztulásáról beadott interpellációjára, hogy hála istennek, nincs tudomása arról, mintha a szepességi lakosság pusztulna, mert az nem igaz, így tehát nem is kell e részben intézkedni. Elismeri, hogy mint másutt, úgy a Szepességben is vannak gazdasági bajok s ezekkel a kormány kötelességszerűleg foglalkozik. A hivatalokosság tekintetében sem lát okot az intézkedésre, mert minden elem hivatalképes a jogegyenlőség alapján. A megyei szervezet a közszabadságokkal összhangban van, e tekintetben nincs mit intézkednie, csak az adminisztráció javításáról lehet szó s ennek megjón az ideje. A főispánokat nem hajlandó utasítani a jogegyenlőség, a közszabadságok monopopolizálásának megakadályozására, mert a főispánok ismerik kötelességüket. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

(A Wagner-ciklus.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Azt feleli Rákosi Viktornak a Wagner-ciklus miatt tett interpellációjára, hogy olyan elsőrangú Operaháznak, mint a minő a budapesti, a zene minden ágát művelnie kell. A műzene internacionális és még Párisban is, jóllehet felsüléstől tartottak, rendeztek két év előtt Wagner-ciklust, még pedig fényes sikerrel. (Ugy van! jobbról.)

Eötvös Károly: De ott nem germanizáltak vele!

Gróf Tisza István miniszterelnök: Abban igaz van az interpellálónak s ez a törekvés az illetékes tényezőknek is, hogy bárha operaházunkban nem volna szükség külföldi művészre. (Helyeslés jobbfelől.)

Rákosi Viktor koncedálja, hogy az Opera műsorában Wagner-operának is helyt kell adni...

Eötvös Károly: De nem igaz ám!

Rákosi Viktor: Azonban ez nem annyit jelent, hogy Wagner-ciklust rendezzen a magyar királyi Operaház idegen művészekkel. A magyar népies zenét kell fejleszteni, ez a kormány kötelessége is. A magyar Zeneakadémia nem áll hivatalosa magaslátán s igazgatója, Mihalovich Ödön a népies magyar zenénél jobban kultiválja Wagner-t. Nem veszi tudomásul a miniszterelnök választását.

Eötvös Károly személyes kérdésben megjelözi, hogy nem fanatizmusból üldözi az idegen zenét; az a vágya, hogy a magyar zenészek, magyar énekesek elől ne kaparintsák el az állásokat külföldiek. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A többség tudomásul veszi a választ.

(Különbőle kérdések.)

Gróf **Tisza** István miniszterelnök felel Gábányi interpellációjára az ügyesti állítólagos rendőri brutalitás tárgyában, amelyek teljesen alaptalanoknak bizonyosodtak be.

Bartha Ferencnek azt válaszolja, hogy a lenkai községi jegyző visszaélései tárgyában a vizsgálat kiegészítését rendelte el. **Szluha** István interpellációjára azt feleli, hogy a duna-földvári közigazgatási mulasztások miatt még nem fejeződött be a vizsgálat, de az eddigi tapasztalatok a vádak legnagyobb részét alaptalanoknak mutatják ki. **Ráth** Endrét megnyugtatta, hogy az a leartóztatott cigánycsalád már szabadonbocsátották. Mind e válaszokat a Ház tudomásul veszi, ugyancsak **Vladnák** adott választ az aradmegyei választmányi tagokról, **Szederkényinek** a topolczai és **Lengyelnek** a nagy-károlyi választási visszaélésekről.

(A kolozsvári színház.)

Gróf **Tisza** István miniszterelnök Rákosi Viktorank a kolozsvári színház építése tárgyában azt feleli, hogy nem akarta megbántani vagy háttérbe szorítani a kiváló magyar építőművészetet, de mert a színházépítésben a **Fellner** és **Helmer** cég elsőrangú, azt bízza meg, azzal a kikötéssel, hogy a munkásoknak magyaroknak kell lenniök és az építési anyag csak magyarországi lehet. (Helyeslés jobbfelől.)

A Ház tudomásul veszi a választ.

Gróf **Tisza** István miniszterelnök indítványára kimondja a Ház, hogy október 10-éig nem tart érdemleges ülést.

Elnök: Jelenti, hogy a legutolsó névsorolvasás miatt jelentésre nincs szükség. (Élénk derűtség.)

(Interpelláció.)

Polónyi Géza sürgős interpellációt intéz a belügyminiszterhez az *osdolai* község határrendezése tárgyában.

Gróf **Tisza** István miniszterelnök azt feleli, hogy ez nem határrendezési kérdés, hanem magánjogi pör tárgya s azt a területet a bíróság már megítélte egy román polgárnak. Egyébként a község kivánja, a kormány szívesen foglalkozik ezzel az ügygel. (Helyeslés jobbfelől.)

Polónyi Géza éppen azt panaszolja fel, hogy magyar területen román bíróság ítél.

Gróf **Tisza** István miniszterelnök: Ez mutatja éppen, hogy az román terület, egyébként ismétli, hogy a község kérésére a kormány hajlandó lépéseket tenni. (Helyeslés jobbról.)

Elnök: Szavazásra teszi fel a kérdést. A Ház tudomásul veszi a választ.

Ezután kellemes pihenést kíván a Ház tagjainak (Élénk éljenzés jobbról) s az ülést bezárja.

Az orosz-japán háború.

Budapest, augusztus 11.

Hosszu bizonytalanság után ma olyan szenzációs eseményt jelentenek csifui és tokiói táviratok, amelyek döntő fontossága lehet a szélső Keleten dúló háborúra. Arról van szó, hogy a *port-arthuri hajóraj kimenekült abból a kikötőből*, ahol a háboru kezdete óta ugyszólván teljes tértlenségre volt kárhóztatva és *Togo* tengernagy a nyílt tengeren csatára szorította. A harc eredményéről még nem tudni semmit, de tekintettel a japán flotta tulajdonára, sok jogosultsággal állítható, hogy az eredmény nem lehet más, mint az orosz hajóraj veresége. A port-arthuri flotta kirohanása egyuttal megvilágítja Port-Arthur helyzetét. Következtetni lehet abból, hogy a vár ellentállási ereje a szárazföld felől lényegesen csökkent és hogy a japánok már olyan erődítések birtokában vannak, ahonnan a port-arthuri kikötőben vesztegelt hajókat megsemmisítéssel fenyegethették. A kapituláció gondolatának mérlegelésével dönteni kellett az oroszoknak ama kérdés felett, mi történjék a hajórajjal, amelyet sértetlenül átadni az ellenségnek nem volna méltó eddigi kitartásukhoz. De hogy a hajóraj az ellenség kezére ne jusson, annak csak két eszköze van: vagy megsemmisíteni a kikötőben vagy egy kétségbeesett vállalkozással kirohanni a nyílt tengerre és *Vladivosztocka* menekülve, megmenteni azt, amit lehet. Az első eljárás megbízhatóbb volna és megkímélné a legénységet, az utóbbi vállalkozás vakmerőbb, a hajókkal együtt talán feláldozná a legénységet is, de mégis kilátást nyújt arra, hogy ha nem is valamennyi, de néhány hajó megmenthető. Ugylátszik, hogy az oroszok az utóbbit választották; vagy keresztülvágják magukat, vagy hajóikkal maguk is dicsőségesen elpusztulnak. A siker nem kilátástalan. A japán hajók a parti erődítések útjei folytán kénytelenek a kikötő bejáratától olyan távolságra maradni, hogy félkörű csoportosulásuk az egyes hajók közt nagy távolságokat igényel. A parti erődök közreműködése és elegendő szénkészlet mellett tehát nem lehetetlen, hogy az orosz flotta, vagy legalább egy része, szerencsésen elillanhat és elérheti *Vladivosztocka* kikötőjét. Ha kirohanásuk nem sikerül és vissza kell térniök Port-Arthurba, még akkor is megmarad a megsemmisítés módja.

A port-arthuri hajóraj menekülése.

London, augusztus 11.

A Reuter-ügynökség jelenti *Csifuból* 11-éről reggeli 7 óra 30 perckor:

Az 5 óra 30 perckor reggel ideérkezett orosz torpedónaszádból jelenti, hogy *hat orosz hadihajó, négy cirkáló és a torpedónaszádok fele kimenekült Port-Arthurból*. A torpedónaszádból *Port-Arthur* 10-én este hagyta el és öt utasa volt, akik azt jelentik, hogy az oroszokat üldözik a japánok és tengeri ütközet várható a nyílt óceánon. A Reuter-ügynökségnek

azt jelentik Tokióból mai kelettel, hogy az orosz hajóhad *szerdán jött ki Port-Arthurból*. *Kemény* ütközet következett, amelynek eredményét még nem ismerik. A *Retvizán* és *Pobjeda* nevű csatahajókat ma reggel Port-Arthuron kívül látták.

London, augusztus 11.

A kínai flotta parancsnoka, *Sah* tegnap *Minaotaunból* *Csifuba* érkezett és azt mondja, hogy az ágyuzás, amely hétfőn éjjel hallatszott, Port-Arthurban történt és szerdán délután még megújult. A *Kazina* gőzös, amely *Csifuba* érkezett, azt mondja, hogy *Csifutól* nyugatra harminc mérföldnyire japán hadihajót látott, amely nyilván földérintő-szolgálatot teljesített abban az irányban, ahonnan az ágyuzás hallatszott.

Csifa, augusztus 11.

(Reuter.) Az ideérkezett torpedónaszádból *Reccisni*. Kapitánya kijelenti, hogy a nagy hadihajók azzal a szándékkal hagyták el Port-Arthurt, hogy a *vladivosztocki hajóhad*dal egyesüljenek. A japánok nap-nap után változatlan erővel támadják az erőséget, minden tekintet nélkül kockáztatva életüket. A *Farkasdombról gránátokkal lövtek a városba*. A *Mongolia* nevű ispotályhajó kíséri az orosz hajóhadat és nőket valamint gyermekeket szállít.

Tokio, augusztus 11.

A Port-Arthur mellett lévő tengerparton felállított japán üteg tüzele az orosz hajóhadat a tengerre szorította. A hajóhad a kikötőből ment ki. *Togo* tengernagy azonnal támadólag lépett fel. A küzdelem igen heves volt és az éj beálltaig tartott. Később a japán torpedónaszádok még a támadások egész sorát intézték az orosz hajóhad ellen. Majd visszavonult a japán hajóhad és csak órhajó maradt hátra a kikötő szemmel tartása végett. Azután az órhajó azt jelentette, hogy hajnalhasadaskor a *Retvizán* és a *Pobjeda* nevű hadihajókat látta a kikötő felé uszni. *Togo* tengernagy az ütközet eredményéről vagy a veszteségekről nem tesz jelentést.

Tokio, augusztus 11.

(Hivatalos.) Különböző talienvai hírek-ből az vehető ki, hogy az orosz port-arthuri hajóhad tegnap délelőtt jött ki a kikötőből. Heves tengeri ütközet fejlődött ki, mely éjjelig tartott. Ugy látszik, hogy torpedónaszádból-rajunk az éjjel megtámadta az orosz hajóhadat. Hajnalhasadaskor úgy rémlett, mintha a *Retvizán* és egy, a *Pobjeda* mintájára épült másik sorhajó Port-Arthur felé tartott volna.

London, augusztus 11.

A Port-Arthur előtt tegnap vívott tengeri ütközetről érkezett táviratok sokkal ellentmondóbbak, semhogy azokból képet lehetne nyerni az eseményekről. Csúpan két tokiói telegramm mondja el egybehangzóan, hogy Port-Arthur városának és kikötőjének bombázása olyan heves volt és a japánok az elhódított hadállásokból annyira hatásosan lövéldöztek a kikötőben lévő orosz flottára, hogy annak parancsnoka nem tudott más módot hajóinak megmentésére, mint ha a flottával lehetőleg gyorsan kimenekül a kikötőből. Egy orosz torpedó kapitánya, aki Port-Arthurból ma reggel *Csifuba* érkezett, megerősíti ezt s beszéli, hogy a japánok öt napon át szakadatlanul bombázták a *Farkas-hegyről* Port-Arthurt s hogy a lövegek a városban sok polgár-

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 65-23
Kiadóhivatal 54-39

KÜLFÖLD

A csehek manifesztuma. Prágából táviratozzák, hogy a cseh radikális haladó-párt végrehajtó-bizottsága az osztrák császárság százéves jubileuma alkalmából nyilatkozatot tett közzé. Ebben többek közt a következők foglaltatnak:

Évszázados fordulóján 1804. augusztus első napjának, amikor I. Ferenc cseh király kijelentette, hogy felveszi az igazi és örökös osztrák császári címet, mi szabadelvű és független érzésű csehek ünneppé nyilvánítottatjuk, hogy az ausztriai császári cím felvételének, amely a törvényhozás megkérdése nélkül történt, *Csehországra nézve semmi államjogi jelentősége nincs*, mert az osztrák császári cím nem magasabb és nem diszesebb, mint a cseh királyi méltóság. Kívánjuk, hogy a Habsburg-Lotharingiai dinasztia címe olyan legyen, amelyben éppen úgy kifejezésre jusson a csehországi tartományok függetlensége, miként a mostani címben kifejezésre jut a magyar korona országainak függetlensége.

embert megölték és egy olajraktárt felrobbantottak.

Berlin, augusztus 11.

Az itteni japán követségen megerősítik, hogy az orosz hajóraj kitört a port-arthuri kikötőből. Erre heves csata fejlődött ki, amelynek eredménye még ismeretlen, csak annyi bizonyos, hogy a japán flotta néhány orosz hajót visszaszorított a kikötőbe.

Nagy csata előtt.

Páris, augusztus 11.

A Havas-ügynökség jelenti Mukdenből mai kelettel: Ugy látszik, hogy a japánok megváltoztatták haderőik felosztását. Hír szerint a Haicsöng előtt álló csapatokat csökkentették a Mukden felé vonuló hadoszlopok javára. Hogy ezek az utóbbiak hol állanak, egyáltalán nem tudhatni.

London, augusztus 11.

Egybehangzó jelentések szerint még a hét végével döntő ütközet készül a két fő-sereg közt. A Mukdenben koncentrált orosz sereget folyton szaporítják. A japánok Mukdentől északra nem foglaltak állást, ellenben Mukdentől 25 mérföldnyire délre erős sereget vontak össze és Liaojongtól keletre is nagy sereg áll. Megbízható értesülések szerint az orosz sereg Kintau felé vonul vissza. Orosz jelentések is azt állítják, hogy a japán sereg elhatározó támadásra készül és három oldalról fogja szorongatni az orosz haderőt. Inkauból nagy japán sereg nyomul előre, amely 10.000 főnyi kínai szállítócsapatot visz magával. Az orosz jobbszárny a Liao folyó völgyében áll. A japán sereg megfoghatatlan okból nyitva hagyta az orosz sereg számára a Liaoche felé vezető utat. Nem lehetetlen, hogy ezen a részen zsácutéba akarják csalni az oroszokat s ettől tartva, az oroszok eddiggelé óvakodtak erre az utra lépni. Az orosz sereg most nyugalmat élvez, amelyre nagy szüksége van, minthogy a hőség 50 fok Celsiusnál is nagyobb. Patakokban ömlik az eső, a katonák térdig gázolnak a sárban.

Páris, augusztus 11.

A Matinek táviratozzák Pétervárról: Éjszaka Kuropatkintól távirat érkezett, amelyben jelenti, hogy Nangjansingnél feladta állását és a csapatokat gyorsan visszavonja Liaojangba.

A japánok terve.

London, augusztus 11.

Port-Arthur ostromára vonatkozólag a Daily Chronicle tokiói levelezője azt a levélbeli információt közli, hogy a japánok a Port-Arthur elleni végleges rohamot, melyet, ha akarnak, bármely napon sikerrel vihetnének keresztül, hetek óta szándékosan azért halogatják, hogy megakadályozzák azt, hogy Kuropatkin serege időelőtt Karbinba vonuljon vissza. Ha Kuropatkin seregét Port-Arthur ostromával egyidőjűleg vernék le, ezzel a háború első szakasza teljesen be volna fejezve.

Vilmos császár magatartása.

London, augusztus 11.

Tokióban nyugtalanoknak Németország diplomáciai magatartása miatt. Az a hír érkezett ugyanis ide, hogy Vilmos császár, amikor legutóbb az idegen katonai attasékat fogadta, a japán attasét teljesen ignorálta, míg az orosz katonai meghatalmazottal hosszabb beszélgetésbe bocsátkozott.

Az orosz önkéntes hajóhad.

Konstantinápoly, augusztus 11.

Mivelhogy az orosz kormány nem akarta a porta ama kívánságát teljesíteni, hogy írásbeli nyilatkozatot adjon az orosz önkéntes hajóhadhoz tartozó hajóknak a tengerszoroson jövőben való átvonulására vonatkozólag, a porta Pétervárt és a helyi nagykövetséghez jegyzéket juttatott, melyben megemlékezik a külügyminiszter és a nagykövét ama szóbeli biztosításáról,

hogy az önkéntes hajóhad hajói a tengerszoroson való átvonulás után, valamint egész utjukon nem cserélék fel kereskedelmi lobogójukat a hadi zászlóval, nem szállítanak magukkal hadi felszerelést és lövegeket és nem változtathatók át cirkálóhajókká. Ezzel szemben a porta közli, hogy hatóságainak utasítást adott, hogy az önkéntes hajóhad hajóit akadálytalanul bocsássák át, csak hogy előbbi szerződéshez képest több hajónak nem szabad átvonulnia, hanem csak ha az egyik átment a Dardanellákon, uszhatik be a következő a Boszporusba.

HIREK

Budapest, augusztus 11.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Augusztus 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Mohay Sándor igazságügyi államtitkár ma hosszabb szabadságra külföldre utazott. — Krecsányi Kálmán, a detektívtestület feje, hatheti szabadsága után ma visszaérkezett a fővárosba és elfoglalta a hivatalát.

— A király születésnapja. Augusztus 18-ikán, a király születésnapján, délelőtt tíz órákor hivatalos főistentiszlet lesz a Mátyás-templomban. A főistentiszteletre az összes hatóságok vezetői hivatalosak. A budai királyi palota Szent István-templomában reggel nyolc órákor szent mise, kilenckor pedig ünnepélyes istentisztelet lesz, amelyen jelen lesz a magyar királyi udvarnagyi hivatal és a várkapitányság tisztikara és a királyi palota egész személyzete. Délután öt órákor szent beszéd lesz s aztán vecsernyével fejezik be az ajátosságokat.

— Új magyar nemes. A király, mint a hivatalos lap mai száma közli dr. Fellegi Viktor közigazgatási bírónak és törvényes utódainak, sok évi hű és buzgó szolgálata elismeréséül, a magyar nemességet adományozta *kutvölgyi* előnévvel.

— Az angol király Marienbadban. Marienbadból táviratozzák, hogy Edvárd angol király ma délután 5 órákor odaérkezett. Semmiféle hivatalos fogadás nem volt. Edvárd király autóbilon ment be a városba. Bécsből jelentik, hogy királyunk kedden, augusztus 16-án reggel 6 órákor indul el Ischlből és ugyanaz nap délután 1/3 órákor érkezik Marienbadba, ahol találkozni fog az angol királylyal. Kisérétében lesznek gróf Paar, főhadsegéd, Dietrichstein herceg ezredes, szárnysegéd és dr. Kersl, a király udvari orvosa. Az udvari vonat Linzen, Budweison és Pilsenen át megy Marienbadba, hova a király délután félháromkor érkezik meg és a Lunginsland-villába száll. A pályaudvaron Edvárd király és kísérete várják az uralkodót. Délután az angol király dinort ad a királyi tiszteltetére. A program többi része még nincs megállapítva, de valószínűleg Edvárd király még aznap este a Lunginsland-villában vissza fogja adni a királyi látogatását. 17-én, a király Karlsbadba megy, honnan még aznap délután visszautazik Ischbe.

— Bucsú a Szent István-templomban. A budai királyi várpalota Szent István-templomában 19-én, pénteken, a templom főistentelőségének évforduló napján, tartják meg a bucsút. Reggel nyolc órákor szentmise, kilenckor ünnepi istentisztelet lesz. Délután kiteszik közszemlére Szent István király jobb kezét, majd szent beszéd lesz.

— A miniszterelnök nyaralása. Gróf Tisza István miniszterelnök ma a parlamentti szünet bekövetkeztével birtokára utazott, ahonnan azonban a kormányzati ügyeket szakadatlanul intézni fogja. A miniszterelnök a főrendiház ülésére a fővárosba visszaérkezik. Azonkívül a miniszterelnök alkalmasint minden második héten a fővárosba jön, hogy elássa azokat az ügyeket is, amelyek a fővárosban való jelenlétét szükségessé teszik. Annak szüksége, hogy a miniszter-

elnök 3 felségéhez kihallgatásra Ischbe utazzék, eddig nem merült fel.

— Ercolesi kapitány magyar bűntársai. Pécsről táviratozza tudósítónk: Ercolesi olasz kapitánynak, kit néhány héttel ezelőtt nevével együtt Messinában hazatérés miatt letartóztattak Magyarországon is voltak bűntársai, illetőleg kemei. Ezeknek egyikét a királyhazai illetőségű ifjabb Kiss Ferencet, akinek Kovács Lajos János név alatt igazolványa volt és ily név alatt huzamosabb ideig lakott a környéken, a pécsi rendőrség egy poste restante levél átvételénél letartóztatta. Kiss Ferencet a debreczeni bíróság zsarolás és okirathamítás miatt két évi fogházra ítélte, de az elítélést követő napon megszökött. Az aradi törvényszék is többszöri betörés miatt körorzta. Ercolesival való összeköttetéséről még nem vallott. Legközelebb Debreczenbe szállítják.

— Waldeck-Rousseau halála. Párisban mély és igaz részvét két Waldeck-Rousseau halálhíre nyomába. A köztársasági lapok mind ószintén gyászolják az elhunyt államférfut és kiemelik, hogy a köztársasági intézményeknek egyik legjelentékenyebb szószólója és legjobb védője volt. Waldeck-Rousseau halála, bár mindenki tudta, hogy segítség nincsen, mégis váratlanul érte a közönséget. Tegnap reggel aránylag egészen jól érezte magát néhány cigarettát is elszitt és nyugodtan egyezett bele az operációba, melyet már hetekkel ezelőtt határoztak el. Az operáció után, amely magában véve igen jól sikerült, a beteget visszavitték ágyába, ahol néhány pillanatra magához tért, de csakhamar ismét önküveti állapotba esett. Az orvosok injekciókkal igyekeztek a beteg szív működését élnkíteni, de a beteg nem tért többé eszmétre s pulzusa egyre gyengében vert. Papot hívtattak, aki az eszméletlen állapotban levő betegnek megadta a föltételes abszolúciót és ráadta az utolsó kenetet. Háromnegyed 3 órákor Waldeck-Rousseau meghalt, de csak néhány perccel később konstatálhatták bizonyossággal a halál bekövetkeztét. Négy órákor Waldeck-Rousseau René a következő táviratot intézte Combes miniszterelnökhöz:

Mély fájdalommal jelentem nagybátyámnak, Waldeck-Rousseau-nak, háromnegyedhárom órákor történt elhunytát.

Combes miniszterelnök a következő távirattal válaszolt:

Mély fájdalommal értesülök Waldeck-Rousseau haláláról. Kérem, legyen özvegyénél tolmácsa részvétemnek és gyászomnak, amely gyászomban osztozódik az egész köztársasági Franciaország.

Loubet elnök az özvegyhez a következő táviratot intézte:

A köztársaság az elhunytban legjobb szolgáinak egyikét veszíti el, én pedig egyik legregibb, leghivebb barátomat.

Waldeck-Rousseau özvegye köszönetét fejezte ki Combes miniszterelnöknek és a kormánynak azért, hogy elhunyt férjét államköltségen szándékozik eltemetni. Egyszermind hozzáette, hogy férje ismételen annak a kívánságának adott kifejezést, hogy temetése igen egyszerű legyen. A temetést szombat délelőtre tüzték ki és az a párisi Szent Klotild-templomból fog történni. A gyászünnepe igen egyszerű lesz. Nem mondának beszédeket, nem tesznek le koszorúkat és nem lesz katonai tisztelgés sem. A küldöttségek sem vesznek részt a temetésen. A temetés a montmarteini temetőben lesz. A holttestet ma este teszik a koporsóba, holnap Párisba viszik és szombatig a Klotild-templomban lesz kiteirtve. Az elhunyt corbeillei és párisi lakására számos részvétvirat érkezik és a kitett iveket politikai, diplomáciai és irodalmi személyiségek nagy számmal írják alá.

— A Nyomorék Gyermekek Otthonában az új tanévre több helyi úrességük meg. Jelentkezhetik minden tanköteles szegénysorsu, testi hibában szenvedő flugyermek, vak, süketnéma és hülye kivételével, az Otthon telepén, VII., Hungária-ut 21. szám. A gyermekek ellátása és taníttatása teljesen díjmentes és a felvétel valláskülönbőség nélkül sorrendben történik.

— **A kenyér.** A szegény ember lakomája, az éhezõ legintimebb tápláléka a kenyér. El lehet a nép kenyélem, nyugalom, boldogság nélkül is, de a kenyeret, a közönséges barna kenyeret nem nélkülözheti. A levegõn kívül az a fenntartó eleme. És ettõl lõik el a pékmesterek a kenyér árának önkényes fölfokozásával. Meg a minõség horribilis eltorzításával. Amit a pékek barna kenyérbõl a piacra dobnak, az egyszerűen megdõbbentõ. Egy munkás ma hozott nekünk egy darabot mutatónak. Így kiszákmányolni a beállható drágaságot és ilyen lelketlen számításal épp a szegény emberek bõrére spekulálni: a legcinikusabb zúsora a világon. Az elkészeredett munkás elénk tett egy idétlen tömeget. Messzire elhatott visszatartó buze, de azért hozzányultunk, mert hiszen a gazdája azt mondta, hogy ez kenyér. A kenyér pedig nem utálatos. Hanem az a vérázító lelkiismeretlenséggel összekotyvasztott valami utálatra kényszerített. Maga a rothadó anyag is, meg az is, aki ilyen kenyér helyett veszteget. Ez az ugynevezett kenyér halmazállapota szerint is, meg az illata szerint is homlokegyenest ellentmond a nevének. Valóságos kloakaszagot áraszt és a belsejében kemény csomók meredeznek: szedett-vedett kenyértörmelék, amelyet belegyurtak a tészta spórálos okából. Krumpli is van benne és ez a büz legfõbb forrása. Minthogy drága a krumpli, a szemérrõl fölgyjútt rothadt krumplival gyarapították a nép táplálékul szánt kenyértészta. Így történt, hogy a szegény ember a botrányos kenyérkarrikaturáról kénytelen volt lemondani, bár utolsó filléréibõl vette gyermekei számára. Az elsõ harapás után undorodva hajította el magát az éhes apróság ezt a visszatartó bacillusfészket. Munkásunk, mint maga is megjegyezte, békés hajlamu, csöndes ember, de ez az embertelenség, amely nyerekedésbõl a szegény egzisztenciák életére is tör, — ugymond — a fölfogatók táboraiban csalogatja. Ime a pékmesterek izeimel ide is elvezetnek. — Egy olvasónk egyébként a drágaságról szóló vezércikkünkre vonatkozólag levélben fejezi ki, mennyire alaptalanul emelik a pékek olyan magasra a barna kenyér árát. A liszt és a burgonya mostani ára mellett a legszigorubb számítás is helybenhagyná, hogy a barna kenyér tizenhat fillérnél ne legyen drágább. Védekezésül a pékek tulkapásai ellen szövetségi sütõmûhelyek föllállítását javasolja. Szerinte a tagok huszokorónás részesedése alapján könnyû szerrel létrehozható ilyen szövetségek és mûhelyeibõl lehetõ olcsó áron jó kenyér kerülhetne ki.

— **A német császár törvénytelen testvére.** *Berlinbõl* jelentik: *A hallei büntõtörvényessék elõtt pörbe fogták Settel, a Halleer Volksblatt szerkesztõjét* Vilmos császár megsértése miatt, azért, mert lapjában egy *budapesti tudósítást* tett közzé, amely szerint *Budapesten a császárnak egy törvénytelen testvére*, akinek anyját *Suchovsky* Elizának hívták, mint csavargó halt meg. A törvényszék *fõlmentõ* ítéletet hozott, amelyet azonban az ügyész megfellebbezett, mire a birodalmi törvényszék az ítéletet *helybenhagyta*, azzal az indoklással, hogy az a tény, hogy Vilmos császárnak törvénytelen fivére volt és az mint csavargó halt meg, reá nem vethet árnyat, mert a törvénytelen ágyból született gyermekekért nem õt, hanem csak atyját lehet kárhozfatni és csak ez van megsértve azzal az állítással, hogy *Suchovsky* Elizával törvénytelen viszonyt folytatott. Az elhunyt császár megsértése azonban nem képezhet felség sértést; az a körülmény pedig, hogy akarta-e vádolt közleményében Vilmos császárt is megsérteni, a lefolyt perben nem derült ki, tehát legfeljebb újabb vizsgálat tárgya lehet.

— **A nemzetközi tüzoltó-kongresszus.** A harmadik nemzetközi tüzoltó kongresszussal kapcsolatos tüzoltó-kiállítás rendezése javában folyik. A fõvárosi tanács a városligeti tavon a fecskendõ próbát és a régi ezredvi versenypályán tervezett tüzoltópróbát nem akarja megengedni. A végrehajtó-bizottság gróf *Széchenyi* Viktor vezetésével most *Halmos* János polgármestert szóbelileg kéri meg a próbák meg-

gedésére. A kiállítást augusztus tizennegyedikén, vasárnap délelõtt tizenegy órakor nyitja meg gróf *Serényi* Béla kereskedelemügyi államtitkár.

— **A pécsai mandátum.** A pécsai választás dolgában megjelent hírekkel szemben azt jelentik, hogy még semmiféle pártnak jelöltje nincs. A függetlenségi és 48-as párt felkérte ugyan dr. *Szalay* Mihály budapesti szerkesztõt a jelöltségi elfogadására, ki azonban kijelentette, hogy ez idõ szerint nem hajlandó mandátumot vállalni. A körülbetartó a jelölõ-értekezlet minden pártot csak a jövõ héten leasz. Az aradi központi választmány folyó hó 13-án fogja kitüzni a választás határnápját.

— **Plebbe meggyilkolása.** Ami részlet eddig *Plebbe* belügyminiszter meggyilkolásáról tudódott, mind azt bizonyítja, hogy a nagyhatalmu miniszter az orosz forradalmárok összekövésének lett áldozata. A Párisban megjelent *La Tribune Russe* címû forradalmi újság most egy füzetet küldött szét, melyben az orosz forradalmi szocialista-párt központja az egész művelt világ elõtt magára veszi a felelõsséget *Plebbe* meggyilkolásáért és elmondja, miért kellett annak meghalnia.

Megölték elõször azért, mert a *Nep-akarat* szerkesztõségében dolgozó forradalmárokat a Péter Pál erõbe behõrtõzöttete és legtöbbje ott éhínségben pusztult el. Másodszor, mert a szabadságnak és jognak számos elõharcosát a vérpádra küldõtte, a munkások mozgalmát vérázító kegyetlenséggel elfojtotta, az 1902-iki parasztáadás alatt a férfiakat megkorházoltatta, az asszonyokat és leányokat részeg kozákokkal megbecstelenítette. Mert õ volt az, aki a nemzetiségeket egymás ellen tüzelte, Finnország alkotmányát elfõrtõlte, mert üldözte a zsidókat, a lengyeleket és örményeket. Negyedszer, mert halóját kivette a külföldön élõ orosz forradalmárokra is és végül mert õ provokálta a cárra való befolyásával a keletázsiai háborút.

— **Huspanama.** Ezuttal, — ne tessék megijedni — külföldrõl van szó. *Berlinben* vasárnapról hétfõre virradó éjjel nagy razzizát tartott a rendõrség a külvárosokban lévõ husnagkereskedõk üzleteiben és állatorvosokkal megvizsgáltatta raktáraikat. Alapos ugyanis a gyanu, hogy le nem bélyegzett húst hoztak forgalomba és hamis bélyeggel ellátott húst csempésztek be a vásáresarnokokba. A rendõrség abban az idõpontban szállotta meg az üzleteket, amelyben kocsikra rakták a húst, hogy a városba szállítsák. *Reinickendorf*-ban a hus megvizsgálásával megbizott közeg, *Rehberg* Ernõ, amikor az egyik huskereskedõ üzletébe hívták, hogy felvilágosítást adjon a hatóság embereinek, utközben *megmérgezte magát* és a vizsgáló-bizottság elõtt eszméletlenül rogyott össze. Az a gyanu, hogy *Rehberg*et megvesztegették a huskereskedõk és õ a büntetés elõl akart a halálba menekülni.

— **Nyugateurópai tanulmányut.** A napokban érkezett haza a magyar tanárok és tanárnõk társasága, amely dr. *Faludi* Miksa kecskésfehérvári kereskedelmi akadémiai igazgatónak szakavatartó vezetésével tanulmányutat tett Nyugateurópában. A negyvenöt tagból álló társaság az utazás kellemes szórakozásainak feledhetetlen emlékein felül gazdag tapasztalatokkal jött meg, ami a dr. *Faludi* Miksa kiváló rendszerû vezetõi gondosságának a körültekintõ figyelmének elismerésére méltó sikere. Grác, Ischl, München, Stuttgart, Heidelberg, Wiesbaden, Rüdelsheim, Köln, Brüssel, Ostende, London, Páris, Bern, Unterlaken, Luzern, Zürich, Schaffhausen és Innsbruck voltak a tanulmányut egyes állomásai. Mindenütt alaposan megtekintette a látványokat a társaság, amely ellátás és gondozás tekintetében sehol sem érezte, hogy idegenben van. A vezetés szisztematikus módja révén volt ez természetesen lehetséges. A dr. *Faludi* Miksa magyar expedíciójának megállapodott hírnevük, ez a legutóbbi utazás még fokozta azonban a jeles igazgató ilyen irányú mûködésének renohmáját.

— **A loyális anasztial németek.** *Troppauból* táviratozzák, hogy õ felsége születésnapján, e hó 18-án ott tiltakozó gyûlést készülnék tartani a németek a sziléziai tanítóképzõintézetek párhuzamos cseh osztályainak felállítására ellen. A tiltakozó gyûlésre Szilézia német közönségi képviselõket küldenek. A rendezõ bizottság felszólította a német kereskedõket, hogy tiltakozásuk jelül a gyûlés idejére zárják be bolt-

jaikat. A németek egyuttal mozgalmat indítottak, hogy a német lakosság ne ülj meg ünnepiesen õ felsége születésnapját.

— **Hangverseny az örültekházában.** *Bayreuthi* távirat jelenti: Az ünnepi elõadások közremûködõi mindennap látták a színház magas terraszaról a szomszédos tébolyda szerencsédén lakóit s ez annyira megrendítette a mûvészeket, hogy elhatározták, hogy a tébolydában hangversenyt rendeznek. Ma volt ez a hangverseny az örültekházában. A boldogtalan közönség sokat tapsolt a mûvészeknek.

— **Egy porosz helyõrségbõl.** A német fõvárosnak nagy szenzácója van. Az ismert Saxler-kiadócégnél e héten megjelent egy leplezés, melynek címe: *Erfahrungen einer Amerikanerin in einer kleinen preussischen Garnison*, amely a Bilse modorában rántja le a leplet a hadseregben uralkodó viszonyokról. A könyv szerzõje *Hemman* Henrik 32. gyalogezredbeli hadnagy Meiningenben, akit a katonai parancsnokság vád alá helyezett. *Hemman* hadnagy szenzációs vallomást tett. Még kinosabbá teszi a botrányt az a körülmény, hogy *Hemman* hadnagy, a könyv szerzõje nagy kegyben állott felettes hatóságánál és a kormány is kedvelte s ennek köszönhetette, hogy a római nagykövetséghez otzot-ták be.

— **Halálozás.** *Schõnhut* Józsefné született *Sternberg* Jozefa, *Schõnhut* József máramaros-szigeti kereskedõ felesége július 29-én *Karlsbadban* elhunyt. Temetése 3-án volt *Máramaros-szigeten* általános részvét mellett.

Skriván Ferencé született *Skényi* Adél harminckilenc éves korában meghalt *Szliácson*.

— **A munkaszûnet felfüggesztése.** A hivatalos lap mai száma a kereskedelemügyi miniszternek rendeletét közli, amely a Szent István- napot követõ vasárnap munkaszûnetének részleges felfüggesztésérõl szól. Szent István-napja ugyanis az idén szombatra esik és így két munkaszûneti nap közvetlenül követi egymást. Hogy az ipari munka és az üzleti forgalom — fõképpen az élelmezéssel kapcsolatos — ne szûneteljen két teljes napig, elrendelte a miniszter, hogy mindaz az ipari munka, amely a kereskedelmi miniszternek mult év június 13-ikáról való 28.559. számú rendelete szerint vasárnap csak délelõtt van megengedve, az augusztus 21-ikére esõ vasárnapon kivételesen reggel hat órától déli tizenkét óráig és este hat órától kezdve zavartalanul végezhetõ.

— **A Lenau-szobor leleplezése.** A *csatádi* Lenau-szobor leleplezését, amelyet a költõ születésnapjára, augusztus 15-ikére terveztek, a szobor-bizottság elhalasztotta, mert *Radnai* Béla szobrász még nem készülhetett el a szoborral. *Berzeviczy* Albert kultuszminiszter a szobor költségeire négyezer koronát utalványozott.

— **Letartóztatott ügyvéd.** A varsói rendõrség a bécsi büntetõbírósság megkeresésére néhány nappal ezelõtt letartóztatta *lovag dr. Orłowsky* ügyvédet, aki egész sereg család elkövetése után Bécsbõl megszökött. A szélhámos ügyvéd nagy szerencsével üzte csalását, rendszerint segítségére volt valami koholt házassági terv. *Kastory* varsói ügyvéddel elhitette, hogy hat millió korona hozományt kap, de a házasság perktulalásához pénzre van szüksége. A varsói ügyvéd léprement és lassanként 600.000 koronát adott *Orłowskynak*. sõt mikor már egész vagyonát odaadta, még egy *Czernay* nevû barátját is rávette, hogy a szélhámos ügyvédek 60.000 koronát kölcsönözzen. A visszafizetés határidejét napról-napra halogatta *Orłowsky*, közben pedig újabb és újabb összegeket csalt ki *Kastorytól*, késõbb *Czernytõl*. Számos bécsi nõtõl házassági ígérlettel csalt ki *Orłowsky* jelentékeny összegeket.

— **Fõnöki jubileum.** Meleg fûnneplésben volt része tegnap *Ludwig* Tivadarnak, az államvasuti központi szertár fõnökének, fõnöksége tizéves jubileuma és felügyelõvé való kinevezése alkalmából. *Hermann* Mór a személyzet nevében üdvözlõ feliratot nyújtott át az ünneplésnek és este bankettet rendeztek tisztelőire.

— **Betegfõlvelt a klinikán.** A budapesti tudományegyetem klinikáján, ahol a nyár folyamán csak a II. sebészeti klinikára vettek föl beteget, befejezték a nyári takarítást és e hónap második felében már megkezdik az általános fõlvelt.

— **Királyok Figarói.** A mindig elmés és szorgalmas Figarónak, aki éppen olyan könyvedséggel kezeli a borotvát, mint a bársonyos bajuszkéfé, kettőzött figyelemmel kell dolgoznia, ha koronás főkötő borotvál. Egyik-másik udvari borbély nagy népszerűségnek örvend, így különösen a német császár udvari borbély, *Haby Ferenc*, akinek nem csekély érdeme, hogy ő találta fel a germán bajuszviseletet. A szétfésült, torzonborz, de méltóságos bajusz, amely oly szépen illeszkedett a német császár egyéniségéhez, ennek a leleményes Figarónak a koponyájában született meg. De bár irigyelt és népszerű ember volt, mégsem volt csupa napsugár az élete. A derék Figarónak némának kellett maradnia mint a halnak míg a németek felségs urát borotválta. Ugy érezte magát, mint egy örök hallgatásra kárhoztatott trappista barát, s mikor egyszer megpróbálta megtörni a jeget s elmés csevegésbe kezdett a rettegett imperátorral, szó nélkül kidobták a császári kastélyból s csak hónapokig tartó kegyvesztettség után fogadták ismét vissza. A német császár udvari borbélyának különben sincsen valami könnyű dolga. A császár mindig ideges, türelmetlen. Örökös siet, dolga van, s ha a borbély néhány pillanat alatt nem tud elkészülni, lehordja a sárga földig. De nem minden uralkodó ilyen. Sokan szívesen elbeszélgetnek a borbélyal, aki mindennap foglalkozik velük, s ha a Figaró ügyes, behizelgő modorával bizalmat tud gerjeszteni felségs kliense szívében, sokszor fontosabb államügyekben is megtudhatja uralkodója véleményét. Sok politikai titkot is tudnak, amiről a diplomatáknak sejtelmük sincs, de persze diszkrét hallgatásra vannak kárhoztatva, különben könnyen elveszítetik pozíciójukat. Borbélyszemmel ideális alak volt a mostani clasz király nagytatyja, *Viktor Emánuel*. Nyugodt, türelmes volt, szeretett évelődni s csupán annyit követelt meg a Figarótól, hogy ne legyen elmés, mint ő. Utóda, *Umberto* király éppen az ellenkezője volt. Az egész műtét alatt néma volt mint egy kőszobor s csupán jelekkel fejezte ki kívánságát. Brazília volt császára, *Dom Pedro*, ideálja volt a filozófus királynak. Ugy tekintette a borbélyt, mint a barátját, s amellett gyöngéden figyelt arra, hogy oly tünába ne kezdjen, ami esetleg felül emelkedhetne a jámbor Figaró eszmekörén. VII. *Edvárd*, jelenleg uralkodó angol királlyal sok baj van, eredeti szakállviselése miatt, amely különös, gondos kezelést igényel. A görög király borbélyának a művészi frizura ad sok dolgot. *Keresztély* dán királynak haját pedig egyszerűen, természetesen kell nyírni, a király irtózik minden mesterséges választóvonalról. *Loubet* francia köztársasági elnök haját nem szabad megkenni, legfeljebb tiszta vizet használhat a borbély. A *persa sahnak* alig lehet a kívánságait kielégíteni illatos kenőcsök és olajok dolgában. A bajuszkötőt pedig egyik uralkodó sem engedi felkötni a borbélytól, ez már a komornyik dolga. Mikor a szíamí hercegek Európában jártak, először irtóztva tolták vissza a bajuszkötőt, de később belátva annak praktikus hasznát, egész kocsisámra vásároltak össze bajuszkötőket és szállították hazájukba.

— **Nyári mulatságok.** A Budapesti Arany-műesek, Vésnökök és Rokonszokmák Szak-egylete 20-án társasjátékokkal összekötött nyári táncmulatságot rendeznek *Mátyásföldön*. A társasjáték délután 3 órakor, a tánc este 8 órakor kezdődik. — A körmendi tanulói fújság 14-ikén táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez. A mulatság jövedelmét a körmendi szépitő-egyesület javára fordítják.

— **Tüzek.** *Iglórol* táviratozzák, hogy a *Felső-Szalók* mellett fekvő Berzeovizy-féle erdő két nap óta ég. A tüzet mindeddig nem sikerült megfékezni. — *Magyar-Kanisán* e hó 8-án nagy tűz volt, amely hat házat és néhány melléképületet elhamvasztott.

— **Butorszorsza.** Sok szegény embert károsított meg *Adler* Jakab volt beraktározó vállalkozó és butorszállító. Adler a megszorult emberek butorát átvette beraktározásra, kisebb kölcsönöket adott rá s a butort maga sokkal nagyobb kölcsönért helyezte el. Így körülbelül negyven ezer korona nyereséget harcolt össze. A rendőrség ma letartóztatta és átadta a bíróságnak.

— **Eső.** A tegnapi próbaeső után, ma majd három óráig tartó komoly esőben volt része a fővárosnak. Az ősziesen elborult ég bőven ontotta a hűs, nagy cseppeket s a délután még fülledt, nehéz levegő egyszerre felüdült s megtelt az eső friss szagával. Az utcák szegény, holtraégett fáinak hálás örömmel rázkódtak meg s elszáradt leveleiket az új rugyezes boldog reményében hullatták. Az emberek is vidáman járkáltak az utcákon s üdvözölték az esőt, mint valami régen várt jóbarátot. Gyönyörű volt nézni ezt a nagy örömet, amely a város minden zugából sugárzott. Mintha egy gonosz varázslat nyomásától szabadultak volna meg a lelkek, a házak, a fák, az állatok. Minden ellágyult a nagy örömben, csak az aszfalt keményedett meg hirtelen, de hát nála éppen ez volt az öröm jele. Hogy mennyire kellett már ez a kis áldás, azt mi sem mutatja jobban, mint az, hogy még a nyári vendéglősöknek is tetszett a dolog. Mikor nálunk kisérték magukat a felhők, elvonultak különböző tájak felé s már az ország több vidékéről jelentik, hogy a várva-várt eső vidáman szakad a meggyötört földre.

— **Muzeumok és könyvtárak segélyezése.** A muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének hatáskörébe tartozó muzeumok, könyvtárak és könyvgyűjtemények gyarapítására a közoktatási miniszter az 1904. évi állami javadalomból *negyvennyolcezer* koronát utalványozott.

— **Vágyakozás a fegyházba.** Ma este egy gyanus embert szólított fel a rendőr igazolásra a Kossuth Lajos-utcában. A züllött külsejű csavargó zavaros feleleteket adott, mire a rendőr a IV. kerületi kapitányságra vitte. Itt kiderült, hogy a csavargó *Strausz* József váci születésű kéményseprő, aki e hó 4-ikén töltötte ki négyesztendő fogházbüntetését. Már azelőtt is hét évig ült fegyházban gyujtogatás miatt. *Strausz* bevallotta, hogy ő volt az, aki néhány nappal ezelőtt a *Törökhegy-dűlő* és a vasut között, egy váci ügyvéd birtokán négy kazal gabonát felgyujtott. A tüzet a közeli szőlőhegyekről nézte.

— Nem örömem a gyujtogatás — mondotta — hanem vissza akarok kerülni a fegyházba. Nincs ezen a világon semmi keresnivalóm!

Elbeszélte aztán, hogy a házassága szerencsétlen volt, elkeseredett és úgy sülyedt lassanként a bünbe. A rendőrség letartóztatta.

— **Pályázat.** A Pénzüntzeti Tisztviselők Országos Egyesülete őszkor hathavi tanfolyamot nyit hites számvizsgálók (pénzüntzeti ellenőrök) kiképzésére. E célból az egyesület pályázatot hirdet a könyvviteli, jelzálogüzleti, váltóismeji és pénzüntzeti ügyviteli tanszerekre. Pályázhatnak fővárosi pénzüntzetek szolgálatában működő tisztviselők. A pályázóknak augusztus 31-ig az egyesület főtákaróhoz egy kivonatos tervezetet kell benyújtaniuk, melyben a tananyagot és az előadás módszerét röviden körvonalozzák.

— **A cselédkérdés megoldása.** Londonban most egyesületet alakítottak a cselédek és a cselédtartók, egymás érdekeinek kölcsönös védelmére. Az egyesület neve *Domestic Service Union*, élén *Alice Archer* áll s működését szeptemberben kezdi meg. Mivel a női munkások nagy kontingense a cselédekből kerül ki, s a cselédtartó asszonyok száma is százezrekre rug, könnyen megeshetik, hogy a világ minden nőegyesülete között ez lesz a legnagyobb. Két részből fog állani az egyesület: a cselédek és a gazdasszonyok osztályából. Minden osztály választ egy bizottságot, amelyek egymással tárgyalják az egyesület ügyeit egy, hogy valószínűleg alsó- és felső-ház jellegű lesz. Az egyesületnek minden tizenhatéves cseléd tagja lehet s a tagokat, szolgálati erényeik szerint három csoportba fogják osztani; de a gazdasszonyok között is fenn fog állani ez a három osztály. Rossz cselédek és rossz asszonyok bekerülnek a feketekönyvbé. Az egyesület célja, hogy szabályozza a bérvizonyokat, a munkaidőt, a szórakozások idejét, s hogy az egyesület minden tagjának mindig legyen állása. Ha valamelyik mégis hely nélkül marad, azt az egyesület támogatja.

— **A Sportszág** állandó vevői mind nyertek eddig a löversenyen, mert úgy az alagi, mint a bécsi és a kottlingbrunni versenynapokra

négy-öt nyert is tippelt. Mai száma az első nap hiteles programját tartalmazta. Ara 12 fillér a dohánytőzsdékben. A *Sportszág* eredménykönyve az összes idej löversenyek eredményeit foglalja magában. Kapható 60 fillérért.

— **Szélhámós nő.** A baseli rendőrség táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy *Trub* Anna Frida állítólagos írónő és festőnő a múlt hónapban egy baseli bankban hamisított okmányok alapján *Württemberg* Thunsnald festőnőnek adta ki magát és a festőnő számára a bankban deponált 4000 frankot felvette. Azóta nyoma veszett. *Trub* Anna veszedelmes szélhámós, aki okirat-hamisításért és csalásért már több ízben volt büntetve. Többnyire papokat keres fel és a tőlük szerzett ajánlólevelekkel különféle üzelmeket folytat. A csalónőnek egész álnév-gyűjteménye van. *Württemberg* Thunsnaldával a *konstanzi* fürdőhelyen ismerkedett meg és annyira megkedvelte magát vele, hogy az bizalmasává avatta. Így tudta meg, hogy a festőnőnek 4000 frankja van a baseli bankban. A szélhámós nő mindössze harminchétf éves, közép magas, karcsu, fekete haju és szemű, csinos asszony. Többnyire fekete ruhát visel. A baseli rendőrség négy száz frank jutalmat tűzött ki kézrekerítőjének. Ugyanez a rendőrség azt is jelenti, hogy a csalónő bizonyára valamelyik üdülőhelyen tartózkodik s az a szokása is megvan, hogy kegyes adományokat tesz, hogy így a gyanú magáról elterelje.

— **Menetrendváltás és menetdíjmérséklés a flume-amerikai vonalon.** A *Cunard Line* hajóinak menetrendje megváltozott. A legközelebbi gőzös, a *Pannónia*, szeptember 1-én indult Fiuméből. A társaság erre a hónapra az átkelési díjat 120 koronára mérsékelte, mely összegben a flumei két napi tartózkodás költsége is bentfoglaltnak. A menetrendre és az utazásra vonatkozó egyéb felvilágosítások a *Központi menetjegyirodában* (Budapest, Vigadó-tér 1. sz.) és a vidéki kivándorlási meghatalmazottaknál díjmentesen kaphatók.

— **Kurd garázdálkodás.** Annak a rettenetes örménymészárlásnak, amely két hét előtt játszódott le a *Bajazid* szandzsákságban, közel az orosz-török határhoz, csak most szivárognak ki egyes részletei. A kurd katonaság, azzal az ürüggyel, hogy tizenöt örmény lázadó mennek keresni, megszállotta *Udzskiliszé*, *Kumulbudzsek*, *Seydo*, *Karabazár*, *Dzszudzsau* és *Nevruze* örmény falvakat. E falvakat részint kirabolták, részint felgyujtották. *Mussza* csendőrkáplár az udzskiliszéi kolostorból elhajtattott minden marhát és lóbas jóságot, s a kolostor templomát teljesen kifosztották. A rablómerénylet után a falut köröskörül fölgyujtották, csupán a kolostor menekült meg a lángoktól. Mikor a felháborodott lakosság panasza ment a mutaszarifhez és *Juszuf* effendihez, a csendőrség részeges parancsnokához, ez így vizagstalta őket:

— Hagyjátok fiaim békében a kurdokat. Jól teszik azok, amit tesznek. Legalább el fognak kergetni benneteket a nyakunkról, hitvány gyaur kutyká!

Oly nagy volt a rémület a lakosság körében, hogy Diadu egész környékén napokig zárva tartották az üzleteket és emberfia nem merészkedett ki az utcára. Különösen a hamidie lovasság kapitánya, *Salih Bey* úzte nagyban garázdálkodásait. Egész marhacsordákat hajtattott el, kereskedőket öltek meg és a vad kurd katonák *Dzszudzsau* minden felnőtt leányt és asszonyt elraboltak. A faluban, a templom közelében hat holttestet találtak s hat másikat a kiszil-sziárdi országúton. Egy *Tullei Vlaszán* nevű kurd megölt egy udzskiliszéi leányt, mert ellenállott vadállatias merényletének, s a leány holttestét visszaküldte a szüleihez. Így járt egy másik leány is. Ez örmények nem mernek átmenni egyik faluból a másikba, mert a kurd rablók lemészárolják őket. Az országúton, az Eufrát vizében sok holttestet látni, golyótól leterítve, vagy kézzel átszúrva. A kutakban holt gyermekek fekszenek. *Muszu* falu, amelyet a kamidie lovasság három százada szállott meg, szintén sokat szenvedett a garázdá rablólaktól. A katonák a lakosságnál szállaltolták el, s a leghalatlantabb zsarolások és visszaélések a napirenden voltak.

— **Orosz rendőrök Rómában.** Az orosz *Ásvényi* szocialista újság írja, hogy Rómában sok orosz politikai detektív működik, akiknek az a feladatuk, hogy a Rómában élő oroszok életét megfigyeljék. Az orosz detektívek feje, Mannuilev János, aki egyúttal Oroszország szentszéki ügyvivője is a pápánál. Azzal a titkos megbízással jött Rómába, hogy a palombra-szabinái lengyel kongregációt szétgrogassza. Mannuilev még Rampolla bíborost is befolyásába kerítette és Rampolla, hogy az oroszok barátságát megnyerje, annak idején Giskárd páter, lengyel hazafit csel utján az oroszok kezébe juttatta, akik Giskárdot Szibériába száműzték. Mannuilev nem riad vissza semmi eszköztől, hogy küldetésének megfeleljen. Megvesztegette a levélhordókat és ismertebb lengyel emberek leveleit megvette tőlük. Megvesztegette bizonyos lengyel embereket kapusait is három líra napi díjjal, hogy bizalmas értesítéseket, esetleg irásokat adjanak neki, s így a kongregáció és a rezumpcionisták leveleit is megszerezte. A levelekre azután sokszor maga válaszol a címzett helyett. Tetteinek koronája azonban egy hamisított manifestum. Mannuilev orosz nyelvű felhívást nyomtatott, amely Lengyelország felszabadításáért alakult szövetségről szól. A felhívást azután szétküldte ismertebb lengyel hazafiaknak, de egyben értesítette az orosz határrendőrséget is, hogy vigyázzanak, mert Rómából forradalmi nyomtatványokat akarnak becsempészni. A címzettek azután elfogták és börtönbe vetették. Mannuilevnek egyiben üzemeltetése miatt meggyült a dolga az büntetőbíróval is. Három orosz rendőr megvesztegetése miatt pörbe fogták. Ugy menekült el Rómából Párisba, míg az orosz kormány az eljárás megszüntetését ki nem erőszakolta az orosz kormánytól.

— **Az Országos Rabbiképző-Intézetben** a jövő tanév szeptember 1-én kezdődik. A beírások, félével- és javító-vizsgálatok szeptember 2-ika délelőtt 12 óráig tartanak.

— **Elgázolta a villamos** Ma este fél hét óra tájban a 487. számú közúti villamoskocsi a Váci-köruton elgázolt egy hetvenesztendős öreg embert, *Chorin* Ferenc volt nyomdajelmonst. Az öreg ur a vágány mellett felszedett kövezeten állott és ott akarta bevárni, míg a kocsi elhalad előtte. A hágeső azonban elütötte s a nedves kövezeten elcsuszva, a kerekek alá került. A két első kerék keresztülment rajta s mind a két lábát több elmetesztette. Még egy ideig élt azután is, de mire a mentők megérkeztek, meghalt. *Veréb* Imre kocsivezetőt a rendőrség előállította, de mivel a kihallgatott tanuk vallomása szerint nem terhel mulasztás, kihallgatása után elbocsájtották.

— **A Déli Vasut kedvezményes jegyel.** Szent István ünnepnap alkalmából a Déli Vasut magyar állomásairól augusztus hó 17-től kezdődőleg Budapest déli vasutára mérsékelt áru menettérjegyeket adnak ki oly módon, hogy az utasok az I. kocsiosztályban két II. osztály, a II. kocsiosztályban két III. osztály egész jeggyel, a III. osztályban pedig egy II. osztályi rendes menetjeggyel utazhatnak Budapest déli vasutára és vissza. Gyorsvonatok a megfelelő gyorsvonati jegyek váltása mellett használhatóak. A kedvezményes jegyek augusztus hó 17—20. napjain, az utóbbi napon azonban legkésőbb a délelőtti órákban Budapestre érkező valamennyi rendszerű vonathoz adják ki. A visszautazásnak augusztus hó 20. és 21-én kell megtörténni olyképp, hogy augusztus hó 20-án legkorábban a Budapest déli vasutállomásról ugyanaznap délután induló első vonat, ellenben augusztus hó 21-én legkésőbb a Budapest déli vasutállomásról ugyanaznap este induló utolsó vonat használható. Utmegszakítást sem az oda-, sem a visszautazásnál nem engednek meg. Gyermekek részére külön kedvezmény nincs. A váltott menetjegyek Budapest déli vasutára való érkezéskor nem adandók le, mint-hogy azokat a visszautazás alkalmával is fel kell mutatni.

— **Ös-Budavarában** egyre nagyobb sikereket arat *Johnson* és *Dean*, az amerikai néger gigerli-pár. Minden este óriási közönség nézi végig a nagy Varieté-színház előadását s mindenki konstatálja, hogy annál szebb, érdekesebb varieté-műsort még nem produkáltak Budapesten. A közönség a páholyokat már rendszeresen délelőtt lefoglalja s a zsufolt nézőtér tomboló tapssal fogadja a néger művészeket, akiknél még *Stuart*, az amerikai csalogány ér el

nagy sikert. Hétfőn, augusztus 15-ikén nagy aratási ünnepélyt rendez az igazgatóság, remek diszfelvonással, azonkívül egy nagy ünnepélyt készít elő: *Három nap az északi sarkon* cím alatt. Ennél az ünnepélynél, melynél szebbet még nem látott a főváros közönsége, három napig teljesen hó és jég alatt lesz Ös-Budavára területe. Lesznek ezenkívül jég-ünnepélyek, tréfás jelenetekkel és temérdek szebbnél-szebb látványosság.

— **Kedvezményes árak Herkulesfürdőn.** A kiváló hatású Herkulesfürdő 26-ától kezdve 50% árkedvezményt kaphatnak állam-hivatalnokok, megyei, városi, községi hivatalnokok, lelkészek, jegyzők, tanárok, tanítók, tisztviselők, hivatalnokok, színészek, turisták stb. Pensio-rendszer. Bővebb felvilágosítást és prospektust készséggel küld az igazgatóság.

— **Rendőri hírek.** Ma reggel a Kőbányai-úton lévő malátgyárban az ott felhalmozott kénvirág meggyulladt. A tűzoltók hosszas munka után eloltották a tüzet. A kár nem nagy. — *Kövári* Károly házmeister ma reggel Székely-utca 4. szám alatt lévő lakásán felakasztotta magát. Mire észrevették, már meghalt. *Kövári* napokkal ezelőtt életuntagsárról panaszkodott és öngyilkosságot emlegetett. Az éjszaka részegen ment haza és lefeküdt. Reggelre holtan találták. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Császka György.

1826—1904.

Budapest, augusztus 11.

Csöndesen, szinte észrevétlenül, amelyen áldásos élete volt, ma délután félhat órakor elhunyt budavári palotájában *Császka* György kalocsai érsek. Az erkölcsei nagyság, a nemes szív és a keresztény erények sarkköve: az alázatosság jellemzők a katolikus egyházfejedelmet és ezért bizonyára fájó érzést fog kelteni országszerte halálának híre, különösen a szépsi és kalocsai egyházmegegyekben, amelyeknek népet nemes szívének egész melegével ölelte keblére. A szépshegyi szerény rezidenciából hivatott meg tizenhárom esztendővel ezelőtt a kalocsai érsekség fényes egyházi méltóságára, magára vonván a koronás király figyelmét a maradandó alkotások egész sorozatával, amelyeket ott szerény javadalmozás mellett is a vallás, a kultúra és a magyarság szolgálataiban bőkezű áldozatkésséggel létesített és valóban őszinte fájdalommal bucsuztak tőle a szépshegyi, amikor megérkezett a jövője, meghajolva az uralkodó akarata előtt, a dicső történetű kalocsai érseki széket elfoglalta. Mint kalocsai érseknek tevékenységét is az egyház és a haza iránti kötelesség hatotta át és dus földi javak felett rendelkezve még inkább kitarult a nemes szív, amely embertársai szeretetében, a jótékonyág gyakorlásában kimeríthetetlen volt. Elődeinek hagyományaihoz hiven pártolta a tudományt és művészeteket, élénken érdeklődött a közügyek iránt és a főrendeknek ugyszólván hivatalos szónoka volt, valahányszor tolmácsolni illett a király és a boldogemlékü királyné iránt azok hü érzelmeit.

Fontos közjogi méltóságához hiven, az év nagy részét Budapesten töltötte, hetvennyolc éves dacára is résztvett a fővárosi társaság előkelő összejövetelein. A rekkenő hőségben sem mozdult Budapestről; ilyenkor kikocsizott a budai hegyek közé. Tegnapelőtt ilyen sétáján meghűlt és orvosi tanácsára ágyba kellett fektünie. Orvosai, *Morelli* Gusztáv és *Hochhalt* Károly tanárok megvizsgálták, láza 38,8 fok volt, amely tegnap 39,2 fokra emelkedett, amikor orvosi tüdőgyulladását konstatalták. A baj egyre terjedt és az agg főpap ma déli tizenkét óra körül már nagyon rosszul érezte magát és délután két órakor beállt az agónia, mialatt kis feszületet tartott a kezében. Négy órakor titkárát hívatta s így szölt hozzá:

— Majd holnap írok alá aktákat.

Ezek voltak utolsó szavai. Nemsokára feladták rá az utolsó kezet és feloldozása közben pár pillanatig eszméletlenül volt és

ajtatatosan verte a mellét. Délután 5 óra 30 perckor beállt a halál.

Császka György *Nyitra-Zerdahelyen* született 1826. december 4-ikén. Anyai ágon unokatestvére volt *Samassa* egri érseknek. A gimnázium befejezése után a teológiai tanulmányokat a pozsonyi papnevelő-intézetben és a Pázmáneumban végezte, mire 1850-ben pappá szentelték. Aztán tanár lett a nagyszombati érseki liceumban, de csak rövid ideig, mert ugyanott a szentszék jegyzőjévé és 3 év múlva érsek helynöki titkárrá neveztek ki. 1864-ben *Scitovszky* hercegprímás irodaigazgatóvá tette meg, amely állásban utóda, *Simor* János is megerősítette. Mind a két érsek nagyra becsülte kiváló képességeit és *Simor* ajánlatára nevezték ki szépsi püspökké, amikor e méltóság *Samassa* Józsefnek egri érsekké történt kinevezésével megüresedett. A Szepességekben *Császka* György igazi apostola volt egyházmegyéjének és különösen a közoktatásügy és e téren a női ifjúság nevelésére fordította gondját. Az ő gondozása és anyagi hozzájárulása mellett az elemi iskolák ügye nagy virágzásnak indult egyházmegyéjében, szigorúan őrködve azon, hogy minden iskola a magyarosodásnak legyen hajléka. Bőkezűen támogatta a magyar képzőművészetet, első helyen állt az Iparművészeti Múzeum jövevény közt, pártolta a tudományos törekvéseket és százezer forintot jótékony célokra a szerény szépshegyi rezidenciában is. 1891 őszén a közvélemény osztatlan szeretete üdvözölte *Császka* a kalocsai érseki székekben, aki dus javadalmozású állásában fejedelmi áldozatkésséggel élt főpapi hivatásának. Százezerrel gyarapította a papság nyugdíjalapját, iskolákat és templomokat emeltetett és több kórházépítéssel enyhítette a szenvedő emberek nyomorát. Környezetében beszélik, hogy közel három millióra rug az az összeg, amelyet ily célokra fordított.

Inséges esztendő.

Budapest, augusztus 11.

Kormányintézkedés, hatósági tervezetek, feliratok és mentőakciók, mind az inséges esztendő veszes előhírnökei. A takarmánykiviteli tilalom rendelete ma jelent meg a hivatalos lapban. A gazdák érdekét védi ez a tilalom, ám a gazdák mégis a szegény emberen veszik be az intézet esztendő adóját. A fővárosban emelik a tej árát, drágább a kenyér és napról-napra magasabbra szökik a piaci cikkek ára.

A tejárak emelése.

A kenyér megdrágítása után ime az újabb csapás: emelik a tej árát. A tejtermelőknek ma értekezletet tartottak s az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kezdeményezésére megvitatták, miképpen utalják át a fogyasztóra a takarmányhiány terheit. Bizottságot küldtek ki a gazdák s ez a bizottság holnap dönt a tejárak megállapítása dolgában. A mai értekezleten olyan vélemény is nyilvánult, hogy tizen-nyolc-husz fillérre kell a mai tizenkétfilléres árat emelni. Ezt a szörnyű áremelés nem kívánja a kivételes helyzet. Akadt is a fogyasztóknak védelmezője; gróf *Keglevich* Gábor óvatosságra intette a gazdákat, figyelmeztette őket, hogy a közönség érdekét ne téveszték szem elől s gondolják meg, hogy a tömegfogyasztás ellátása nem alapulhat merőben spekulatív szempontokon. Kívánatos, hogy az áremelő-bizottságot szintén hassa át ez az intenció holnap határozatánál.

A tejtermelő gazdák és tejkereskedők értekezletén, amelyen mintegy kétszázan vettek részt, *Wekerle* Sándor elnökölt. Megnyitóbeszédében rámutatott a takarmányhiány-okozta helyzetre. A tej mai árának fenntartását lehetetlennek mondja. Az áremelés azonban — ugymond — olyan legyen, amely számol egy a termelő és kereskedő, mint a fogyasztó közönség érkeivel.

Jossenszky Pál előadó kifejti az okokat, ame-

lyek az O. M. G. E.-et az értekezlet egybehívására indították. A tejárak emelése ma feltétlenül megokolt, a mai árak mellett tönkre mennének a termelők. Kéri az értekezlet, állapítsa meg az ár-emelés mérvét, de a legnagyobb szigorúval, úgy hogy a fogyasztók érdekeit is tartsa szem előtt. A tejárak fölemelését csak május hónapig kívánja megállapítani, ekkor már lesz új takarmány. Kívánatos továbbá, hogy az értekezlet kérjen szállítás kedvezményt a teje, de azt csak az a kereskedő kapja meg, aki kötelezi magát, hogy ennek megfelelően csökkenti a tejárát.

Sierban János fölemlíti azt a körülményt, hogy a tej ára legolcsóbb a főváros környékén s nagy részben ennek lehet köszönni a mostani helyzetet, úgy hogy ma tejjel gazdálkodni foglalkozni nem kifizető. Feltétlenül megokolt tehát, ha a termelők az árakat fölemelik. Különbösen most, amikor a takarmány ára száz százalékkal emelkedett.

Kégl István szerint el lehet az értekezlet kérésülve arra, hogy a tejárak emelése a nagy tömeg előtt odiosus lesz. Annak az óhajának ad kifejezést, hogy minden e dologgal összefüggő kérdés egy helyről, egy középpontból intéztesse. A tejárakat a takarmányárak emelésével arányban kívánja emelni. Ez szerinte úgy történhetik, ha a mai tizenkétfilléres árakat tizennyolc-husz fillérré emelik.

Kelemen Adolf, a Tejkereskedők Egyesületének elnöke kijelenti, hogy a kereskedők szolidárisak e kérdésben a gazdákkal.

Goldmann József kettéválasztandónak tartja a kérdést, nevezetesen, akik fix mennyiséget szállítanak, azoknak szívesen fizetnek a kereskedők többet, viszont, akik nem szállítanak meghatározott mennyiséget, azoknak kevesebbet. A kérdést szűkebbkörű bizottság döntésére kívánja bízni.

Gróf Keglevich Gábor, a Budapesti Központi Tejesarnok Szövetkezet elnöke igazolja a nagy óvatosságra int a tejárak emelésénél. A viszonyok nem fejlődtek még odáig, hogy a minimális ár-emelésen felül menjenek a gazdák. A Központi Tejesarnok a maga részéről a közönség érdekében kíván tekinteni és nem fogja elfelejteni, hogy nem merőben üzleti vállalkozás, hanem erkölcsi testület is.

Hetényi Ákos nem osztja azt a nézetet, hogy májusban vissza kell térni az alacsony árakra. A mai árak a gazdáknak tarthatatlanok. Óhajja, hogy a szálás takarmányon kívül a korpakivétel is ellátassék.

Boronkay Ákos kívánja, hogy bizottság küldessék ki, amely a termelőkkel és kereskedőkkel érintkezésbe lépve, dilőrre hozza a kérdést.

Szemere Huba egyszerűsége kívánja mindenekelőtt a tejszállítási szerződéseket tenni. Óva inti azonban az értekezletet, hogy egyszerre három-négy krajcárral emelje a tejárakat. Ez kárára lenne a tejkereskedelemlennek. Indítványozza, hogy az értekezlet vegyes bizottságot küldjön ki, amely az árakat megállapítsa.

Karcsay Kálmán szerint a tejárak emelésére mindenképp szükség van, jövő év májusa után is.

Zsiráy József a tejszállítás körül tapasztalható mizériákat panaszolja fel, amelyek jelentékeny befolyásolják a tejárakat. Az értekezlet tegyen lépést ezek megszüntetésére.

Wekerle Sándor két részre osztja a megoldandó feladatot. Egyiknek megoldására a kormány és a hatóságok hivatják, idetartozik a tejszállítás díjtételeinek leszállítása, a takarmánybeszerzés megkönnyítése; a másik rész a szorosan vett értékesítés kérdése, vagyis annak az összegnek megállapítása, amivel a tejárakat minden érdek figyelembevételével fel lehet emelni. Ehhez számos részlejtés tartozik, miért is legcélszerűbb vegyes bizottságra bízni. Külön bizottság a gazdákból, külön a kereskedőkből nem célszerű, más kérdés azután a gazdák szorosan vett érdekeinek biztosítása. A kiküldendő bizottság mielőbb tartson értekezletet.

A bizottság tagjává megválasztották: Szemere Huba, dr. Matta Árpád, Hetényi Jenő, Zaleski Jenő, Sierban János, Blantz Jenő, gróf Keglevich Gábor, Rensz Henrik, Kúszler Henrik, Gerlei Lajos igazgató, Kelemen Adolf, Goldmann József, Riedl Ferenc, Kégl Sándor, Barankay Árpád, Grünwald József és Kassai Vilmos. A bizottság holnap tart ülést és határoz a tejárak emeléséről valamint arról, mily biztosíték szerzendő, hogy a kereskedők a tej árát csak a gazdák áremelésével arányban emelhessék.

A takarmánykiviteli tilalom.

A hivatalos lap mai száma közli a takarmányok az osztrák-magyar vámtérület határain való kivitelére vonatkozó tilalmat. A pénzügyi, kereskedelmi és földművelésügyi miniszter rendelete így szól:

A magyar minisztertanács elhatározása alapján és egyetértéssel az érdekeltek cs. kir. osztrák miniszteriumokkal, a melássa (szörp), tengeri, zab, lóbab, csillagfürt, búkköny, burgonya, mindennemű friss és szárított takar-

mányfűvek (mint széna, here stb.), szalma, szecska, polyva, korpa, malátacsira, olajpogácsa, moslék, törköly és répaszeletek kivitele az osztrák-magyar vámtérület összes határain megtilatik.

Ez a tilalom azon a napon lép hatályba, amelyen az, az egyes vámhivatalok tudomására jut és visszavonásig érvényben marad.

A fent elősorolt takarmányokból álló azok a kiemlények, amelyek kimutathatólag 1904. évi augusztus hó 12-ike előtt külföldre való elszállítás végett vasuton vagy hajón feladatnak, a határállomásokon kiléphetnek.

Budapecsten, 1904. évi augusztus hó 10-én.

Lukács s. k.

Hieronymi s. k.

Tallán s. k.

A takarmánykiviteli tilalom elrendelésének hatása természetesen a tőzsdén is érezhető volt. Azok a nagyobb cégek, amelyek korábban értesültek arról, hogy a rendeletet ki fogják adni, már tegnap délután eszközöltek nagyobb eladásokat, aminek következtében a buza és takarmány-árak estek. A kiviteli tilalom súlyosan érint néhány budapesti malmot, amely takarmányliszt és korpakészletet nagyon fölhalmozta, mert spekulációjának alapja a további áremelkedés reménye volt. A spekuláció kezében is igen nagy mennyiségű takarmánycekk van fölhalmozva. Az áresés tegnap búzánál 23, rozsnál 15, tengerinél 17, zabnál 16 fillért tett ki. Ma délig a tengeri a tegnapi árhoz képest 11 fillérral javult. Tőzsdéi körökben azt beszélik, hogy az összes tengeri anyagot, melyet e hó folyamán felmondtak, az a cég vette át, melynek a Lipótvárosi országgyűlési képviselője egyik beltalaja.

Szomorú jelentés.

Alig van Magyarországon olyan hely, hol nem kellene tartani az inségtől. A szárazság olyan állapotot teremtett, mely télire a legnagyobb nélkülözéssel fenyegeti a lakosságot. Pestvármegye közigazgatási bizottsága ma tartott ülésében előterjesztették a kormányhoz fölterjesztendő jelentést, mely sívár és fájdalmas képet nyújt mezőgazdasági viszonyainkról.

Fölemlíti a jelentés, hogy a tavaszi veteményt még eddig nem takarították ugyan be s így a szárazság káros következményeiről még nem lehet tiszta képet alkotni, de ha a termények mai állapotát és az előrehaladott időszakot tekintjük, alig lehet remény arra, hogy a mostani szomorú állapot javulhasson. Az ősziek s az árpa, jól átművelt jobb talajon közepes termést adtak ugyan, de a szárazságra hajló földéken az eredmény igen gyöngös, sőt egyes helyeken rossz. A tavaszias takarmányfélék általában semmi reménnyel sem bízhatnak. A takarmányt, ami kevés termelt, a jószág már nagyrészt elfogyasztotta. Az állattartó gazdákra tehát igen szomorú tél vár. A répa is kevés reményt nyújt; az erőtakarmányok ára pedig fölöttébb megdrágult. Az a körülmény, hogy tengeri, burgonya és zöldségfélék nem termelt, a lakosság élelmisére is visszahatással lesz, mert a háztartásban a legszükségesebb élelmiszerekről kell majd részben, vagy egészen lemondani. Az általános takarmányhiány miatt az állatok áttelelése igen nagy nehézségekbe fog ütközni s ez a vármegye szép fejlődésnek indult állattenyésztésére bizonyára nagy visszahatással lesz. A gyümölcstermés kielégítő volt. Jó termésrel bízhatók az őszi és téli gyümölcsök is, de az aszály miatt a gyümölcs nem fejlődhetik és hull. A szőlő eleinte szépnek látszott, de az aszály a reményt tönkre tette. Mindezeket összegezve, a természere irányuló reményesség egyáltalában nem biztató. A törvényhatóság azonban rajta lesz, hogy ott, ahol kell és szükséges, a bajok enyhítésére a rendelkezésére álló eszközök fölhasználásával, támogatólag működ-jék közre.

A jelentéshez szólva, Förster Aurél kérte a közigazgatási bizottságot, hogy intézzen a jelentéssel kapcsolatosan fölterjesztést a kormányhoz az iránt, hogy a bekövetkező inség enyhítése céljából nyújtson segítő kezét a vármegye hatóságának. Nevezetesen: adjon a takarmányfélék és élelmiszer szállításánál vasuti tarifa-kedvezményeket. Kívánja a felszólaló azt is, hogy a vármegye hatósága — különösen a szövetkezetek bevonásával — tegyen intézkedéseket a burgonyának s egyéb élelmiszerek fölhalmozására, hogy ezek, az inség esetleges bekövetkeztével kiadhatók legyenek s megmeneküljön a nép az élelmiszer-uzsorától. Hasonlóképp a legerélyesebb intézkedéseket kívánja a takarmány-kivitel megakadályozására. A közigazgatási bizottság helyesléleg fogadta Förster Aurél indítványát s azt belefoglalja a kormányhoz intézett fölterjesztésbe.

SZÍNHÁZ, ZENE

Budai Szinkör. A Budai Szinkörben holnap, pénteken *A madarász* című operette kerül színre. Az *aszfáltbetűr* után a Budai Szinkör legközelebbi ujdonsága *Mészáros Kálmán A selyembogár* című eredeti népszimfüve lesz. Legközelebb föleleventik Strauss *A királyné csipkekedője* című operettjét.

A szegedi színház bérlete. Szegedről jelentik, hogy az ottani színházi bizottság hét szavazattal keltő ellenében ismét dr. Janovics Jenőnek adta hat évre a szegedi színház vezetését. A színházi bizottságnak ezt a döntését teljes mértékben igazolják azok az értékes eredmények, amelyeket dr. Janovics Jenő gazdag tudásával, lelkes ügyszeretével és avatóságával ért el a szegedi színház igazgatása körül.

Hangverseny. Szépen sikerült hangversenyt rendeztek e napokban *Isaszegen*, az ottani önkéntes tűzoltó-egylet javára. Közreműködtek Abelovszky Margit, Giréthy Károly és Heltai Jenő, a Magyar Színház tagja is. A közönség kitünően mulatott és sokat tapsolt.

Dalverseny. Pécsről írják lapunknak: *A Dunántúli Dalosszövetség* Pécsset e hó 13., 14. és 15-ikén dalversenyt rendez, amelyen egyuttal a *Pécsi Daloskör* husz éves jubileumát üli. A versenyen 9 daloskör vesz részt. Budapest, Győr (2), Nagykanizsa, Keszthely, Székesfehérvár, Siklós, Szombathely, Tata városokból. Kilenc versenyző lesz. Vasárnap délután lesz a Nemzeti Színházban a kötött, hétfőn az új sörgyárban a szabad verseny. Az összkarokban 13 dalárda, 10 idegen és 3 pécsi vesz részt. 410 vendég van bejelentve, köztük 40 hölgy. Nyolc küldöttség is jön, Budapest (3), Győr, Arad, Komárom, Eger, Székesfehérvár képviseletében. Az ünnepély díszelnöke *Erreth János*, Pécs országgyűlési képviselője. A vidékről legalább is még 400 vendég várható.

Nyíltér.

Legelegánsabb uri ruhákat

legdivatosabb kiállításban, valamint előnyös ruhabérletet ajánl

TILLER MÓR és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállító

Budapest, IV. kerület Váci-utca 35. szám.

Külön értesítés helyett.

Schmidl Somané szül. Wohl Emma és gyermekül Schmidl Pál, Schmidl Erzsébet férj. Singer Sigfriedné a maguk valamint az összes rokonság nevében mély gyászról lesújtva jelentik, hogy felejtéttelen szeretett férje, illetve jószágos édesatyjuk

Schmidl Soma ur

e hónap 10-én, délután 1 órakor, életének 52-ik évében, hosszú és nehéz szenvedés után elhunyt.

A drága halott pénteken, augusztus hó 12-én, d. e. 11 órakor fog az új izr. temető halottasházából örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest, 1904. évi augusztus hó 11-én.

Schmidl Albert és neje Lövy Julia szülöli. Dr. Kármán Bertalané Schmidl Emma nővére. Singer Sigfried veje.

Dr. Kármán Bertalan, Buchwalder Jónás és neje Wohl Lina, Harangi Gyula és neje Wohl Mária, Felner Ignác és neje Wohl Sarolta, Ungár Dező és neje Wohl Olga, Wohl Ede, Wohl Rumi Adolf, dr. Wohl Lajos és neje Dreyfuss Viktoria báróné, sógorai és sógoróné.

ÁLDÁS EMLÉKÉRE!

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

A lóversenyek. A Magyar Lovaregylet a lóversenyeket látogató közönség figyelmébe ajánlja, hogy a versenytéri belépőjegyeket — a

legyőzötté váló nagy tolongás elkerülése, tehát saját kényelme érdekében — a verseny-programokon megjelölt dohánytözsdekben a versenynapok délelőttjén előre váltás meg. Szintegy saját érdekében áll a közönségnek, hogy a belépő-jegyeket láthatóan viselje, hogy az ellenőrség fel-szólításait mellőzhesse.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

Csifa, augusztus 11.

A Port-Arthurból ideérkezett Recsitelli nevű orosz torpedózút a khinai tenger-nagy kérésére lefegyverezték. Hír szerint a *Baján* kivételével az összes nagy orosz hadihajók elhagyták Port-Arthurt, miközben a japánokkal nagy távolságból lövéseket váltottak.

Róma, augusztus 11.

A *Tribuna* jelenti *Mukdenből*, hogy az orosz hatóságok felszólították *Pardo* nevű tudósítóját, hogy hagyja el a harceket. Erre a rendelkezésre a lapjának küldött harctéri tudósítások karaktere adott okot.

TÁVIRATOK

Trieszt, augusztus 11. Az itteni *Wolf M. J.*-féle borkereskedő-cég október 30-áig moratoriumot kért s ha ez az eljárás meghiusul, akkor úgy a trieszti, mint a fiumei cég is kénytelen lesz csődöt mondani.

Amerika és Törökország.

Konstantinápoly, augusztus 11. Holnapra biztosította a porta a feleletet az Egyesült-Államok követeléseire. Hír szerint a felelet egyes pontokban előzékeny.

A dalai-láma menekülése.

London, augusztus 11. A dalai-láma elmenekült Lasszából és hátrahagyta pecsétjét. Yonghousband ezredes kíséretével bevontul Lasszába, ahol az anband formalitásokkal fogadta. Yonghousband felkérte az anband-t, hogy intézkedjék három-négy tibeti kiküldött kinevezéséről, akik azonban nem változhatnak. A tibetiek talán meg- rövidítenék a tárgyalásokat, ha az anband figyelmezteti őket arra, hogy a kárpótlási összeg fizetése is a szerződési határozatok-hoz tartozik és hogy ez az angolok mindennapi ott-tartózkodásával növekedik.

Roosevelt ellenjelöltje.

London, augusztus 11. *Parkernek*, a demokráta-párt ellenjelöltjének programbeszéd e, amelyet a minap villájában mondott, rendkívül foglalkoztatja a sajtót és a politikai köröket. *Parker* e beszédében elítélte a nagy és igazságtalan vámkat, de azt mondotta, hogy a vámtarifa megváltoztatása még megválasztása esetén is egyelőre nem remélhető, mert a szenátus republikánus többsége akkor is megmarad. *Parker* azután élesen kikelt a militarizmus ellen, amelyet az amerikai közelet az utóbbi években ural. Mi amerikaiak, ugymond, nem vagyunk katonás nép, nem akarunk terjeszkedni mások rovására. Beszelt a katonai fegyverkezés ellen s azt mondotta, hogy nagy hadseregnél többet ér egyetlen bevándorlott munkaezeje s egyetlen dollár, amelyet produkció célokra használnak föl. Amerikának meg kell védenie belső békéjét és külföldön élő honfitársainak biztonságát, de nem földadata, hogy más államok konfliktusaiha belekeveredjék s beleértse magát oly vitákba, amelyek más világrészekben fölmerülnek.

A keleti katolikusok védelme.

Konstantinápoly, augusztus 11. Közvetlenül érdekelt körökben teljesen ok nélkül valónak mondják azt a külföldön elterjesztett hírt, hogy a keleti keresztények protektorátusában beálló változást illetőleg tervet készítettek. A szentszék

szándéka ez idő szerint a *status-quo* fenntartani. A francia nagykövét biztosította is az apostoli kiküldöttet, hogy a keleti katolikusok védelme ugyanaz marad, mint eddig volt. Bizonyítékul két eset hozható fel, mely a Vatikánnal történt szakítás óta fordult elő. A francia kormány megbízásából ugyanis a beyruiti és szmirnai főkon-zul diszegenruhában vett részt két katolikus érsek temetésén és a gyászünnepségen, mint előbb, úgy most is, a Keleten lakó katolikusok védőhatalma képviselőinek helyét foglalták el.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, augusztus 11. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladottak buza tisztavédekéi 11.40—11.65 K., új 11.45—11.75, búnsági 11.20—11.55 K. Ross, tót felvidéki 8.40—8.65 K., pestmegyei 8.40—8.65 K., különféle magyar 8.20—8.45 K. Magyar tengeri 7.60—7.80 K. Zab 7.60—8.10 K., válogatott 8.55 K.

Bécs, augusztus 11. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 640.50. Magyar hitelrészvény 753.50. Bécsi bankgyesület 278.50. Union-bank 517.—. Länderbank 516.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 426.—. Déli vasut 85.—. Elbavölgyi vasut 422.50. Északnyugati vasut-részvény —.—. Dohányrészvény 343.50. Rima-murányi vasut 426.50. Alpesi bányarészvény 433.—. Májusi járadék —.—. Magyar koronajáradék 99.30. Osztrák koronajáradék 97.10. Lombard —.—. Török sorsjegyek 127.—. Német bírodalmi márká 117.21—117.31. Napoleon d'or 19.03.

Berlin, augusztus 11. (Gabonátözsde.) Buza szept-re 177.75 márká (10.40 korona), októberre 177.25 márká (10.40 korona). — Ross szept-re 141.25 márká (8.29 korona), októberre 141.25 márká (8.25 korona). — Zab szept-re 140.75 márká (8.25 korona), októberre 140.75 márká (8.25 korona). — Tengeri amerikai mixed szept-re 119.50 márká (7.01 korona), októberre 119.— márká (6.98 korona). — Olaj októberre —.— márká (—.— korona), májusra —.— márká (—.— korona). — Spiritus —.— márká (árfolyam 117.30 korona per 100 márká.) Irányzat: Minden tartott.

Berlin, augusztus 11. (Tőzsdei tudósítás.) A tőzsde mai sokkal nyugodtabb tartásánál a forgalom árfolyamváltásai általában mérsékeltbb határok között mozogtak. Csak a vezető kohó-részvények nyertek vissza, kezdetben állítólag egy nagy bank vásárlásaira 2%-ot a tegnapi gyengülés után. Hibernia 271, 8%-al magasabb. Később sem fejték ki a spekulációt, mely a viszonyok tisztaságát várja, széles tevékenységet. A tőzsdeidő második fele elején Gelsenkircheni és Harpeni kerestetik 1% árfolyamzomogással. Kohó-részvények átmeneti gyengülés után visszanyerték normális értéküket. Bankok lényegtelenül ingának. Vasutak, járadékok keresetlenekek. De Gelsenkirchen és Harpen nem állt meg, mert általános hajlandóság mutatkozott realizációra. Ez alatt különösen kohó-részvények szenvedtek. Általános villamosság részvények estek. Magánleszámitó-lási kamatláb 2½%.

Berlin, augusztus 11. (Esti forgalom.) 4% os ma-gyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 201.50. Osztrák-magyar államvasut 135.60. Déli vasut 18.—. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Osztrák bank-jegy készpénz —.—. Buhstehrad —.—. Orosz bankjegy 216.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, augusztus 11. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Árfolyamok májusra. Esti for-galom. Osztrák hitelrészvény 201.10. Osztrák-ma-gyar államvasut —.—. Déli vasut —.—. Német bank —.—. Disconto 189.20. Drezdai bank 154.20. Berlini kereskedelmi bank 158.—. Gelsenkircheni 227.80. Harpeni 217.60. Laura-kohó 254.—. Olasz já-radék —.—. Hibernia —.—. Az irányzat gyenge.

New-York, augusztus 11. (Terménytözsde.) (Zár-lat.) Gyapot: New-Yorkban helyben —.— (10.65). Aug-ra —.— (10.14). Nov-re —.— (9.72). New-Orleansban helyben —.— (10.9/8). — Petroleum: Stand white New-Yorkban —.— (7.70). Stand white Philadelphában —.— (7.65). Refined in Cases —.— (10.40). Credit Balances at Oil City —.— (1.50). — Zsír: Western steam —.— (7.15). Rohe és Brothers —.— (7.20). Tengeri irányzata szilárd. — Szept-re 59.1/8 (58.1/4). — Okt-ra —.— (—.—). — Dec-re —.— (—.—). — Buza irányzata szilárd. — Piros őszli helyben 109.— (103.1/8). Szept-re 105.1/8 (104.5/8). Októberre —.— (—.—). — Dec-re 104.1/8 (103.5/8). — Májusra —.— (—.—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — Kávé: fair Rio 7. sz —.— (7.3/4). Aug-ra —.— (6.25). Nov-re —.— (6.50). Liszt: Spring Wheat clears —.— (4.—). — Cukor: —.— (—.—). — Ós: 26.65—

26.85 (26.70—26.82). — Rész: —.— (12.50—12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, augusztus 12. (Terménytözsde.) (Zár-lat.) Buza Irányzata szilárd. Szept-re 103.7/8 (101.—). Okt.—.— (—.—). — Tengeri irányzata szilárd. — Szept-re 54.3/8 (53.1/8). — Zsír: Szept-re 6.70 (6.67). Okt-re 6.80 (6.75). — Szalonna short clear 8.12 (8.12). — Sertéshús: Szept-re 11.95 (12.15). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Nelly, Verőce. 1. Tulzás. Annyi igaz, hogy az álomkóros alvás közben jár-ék és különböző dolgokat mivel. 2. Latin eredetű szó, jelentése: tömör. — V. J. A József-műgyemtem évi jelentéseiben benne van. — Marci. Ego álnev alatt Fried Margit ír. — P. G. 1. Lehet. 2. Nem kell latinból vizsgáznia. 3. Az erkölcsi bizonyítványt a közönségi előjárásnál szerkezheti meg. — Szent-si előfizető. A Budapesti Izraelita Nőegyletnek Weiszmann Noé a titkárja. H. F. II., Oszl. u. 24. — Budai előfizető. 1. Az akkori lapokból és a vonatkozó képviselőházi naplókban tájékozódhatik. 2. Gróf Andrásy Gyula után a következők sorrendben jöttek a miniszterelnökök: gróf Lónyay Menyhért, Szilágy József, Bittó István, gróf Wenckheim, Tisza Kálmán, gróf Szápáry Gyula, Wekerle Káduen, báró Bánffy Dezső, Széll Kálmán, gróf Khuen-Héderváry Károly és gróf Tisza István. 3. Csak a gyakorlat teheti. — Gazdatiszt. A pénzügyminiszteriumtól kérje az idetartozó rang-és fizetési táblázatot. — G. Nagyon sajnáljuk, de cégeket e helyütt nem ajánlhatunk.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 11. —

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter Adametz Emil m. kir. dohánnyári aligazgatót m. kir. dohánnyári igazgatóvá és Szabó György m. kir. dohánnyári osztályvezetőt m. kir. dohánnyári aligazgatóvá, a lévai m. kir. adóhivatalhoz Kiss Rezső abaujszántói adóhivatali díjtalan gyakorlatok ideiglenes minőségű segélydi-jas m. kir. pénzügyi számgyakornokká az eperjesi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, — a m. kir. földművelésügyi miniszter Valló Árpád m. kir. méhészeti vándor-tanitót m. kir. méhészmesterré és Boconádi Szabó Imre okleveles tanitót m. kir. méhészeti vándortanitót a gödöllői m. kir. méhészeti gaz-daságba, — az erzsébetvárosi kir. törvényszék el-nöke Vajda József marosvásárhelyi kir. itélő-tábla napidíjas szolgát a segesvári kir. járásbí-rósághoz III. osztályu hivataloszállású nevezte ki.

Pályázatok. A budapesti posta-és táviráda igazgatóságnál több szolgai állásra szeptember hó 20-ig, — Senyeházán postamesteri állásra augusztus hó 26-ig, — Lajosfalván postamesteri állásra augusztus hó 26-ig, — a zombori pénzügyigaz-gatóságnál díjtalan adóhivatali gyakornoki állásra 14 nap alatt, — mármaroszigei kir. törvényszék-nél irnoki állásra 4 hét alatt, — a homonnai kir. járásbíroságnál telekkönyvi átalakító díjnoki áll-lásra 2 hét alatt, — a fumei dohánnyraktáraknál egy raktárkezelői, egy raktárellenőri és egy szol-gai állásra augusztus végéig, — a zombori pén-zügyigazgatóságnál végrehajtói állásra 14 nap alatt, — a zombori pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségű számtisztai állásra 14 nap alatt, — a titeli kir. adóhivatalnál ellenőri állásra 14 nap alatt, — a csomai adóhivatalnál gyakor-noki állásra 2 hét alatt, — az ipolygási pénzügy-igazgatóságnál végrehajtói állásra 14 nap alatt, — a soproni kir. fegyintézetnél gondnoki állásra szeptember hó 5-ig, — Dálykon postamesteri áll-lásra augusztus hó 26-ig adandók be a kérvények.

Napirend.

Naptár: Péntek, augusztus 12. — Római-katolikus: Klára. — Protestáns: Klára. — Görög-orosz (julus 30.): Szila. — Zsidó: Elul 1. R. Ch. — Nap két: 4 óra 35 percek. — Nyugszik: 7 órakor. — Hold két: 5 óra 37 percek reggel. — Nyugszik: 7 óra 27 percek este. — Hold a földkö-zelben 10 órakor délelőtt.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Szalon nyitva 9-től este 8 óráig. Be-lépődíj 50 fillér.

Könyves Kálmán-társaság művészeti szalon. (Nagy-mező-utca 27. szám.) Megtekinthető egész nap díj-talanul.

Nemzeti Múzeum. Régiségár nyitva 9 órától dé-lután 1-ig. A könyvtár történelmi és irodalomtörté-neti kiállítása megtekinthető d. e. 9 órától dé-lután 1 óráig. Belépődíj 1 korona. — Néprajzi tár (Csillag-utca 3.) nyitva 9 órától délután 1 óráig. Belépődíj 1 korona. — Növényvár (Szőchenyi-utca 1. sz.) megtekinthető kutatók számára díjtalanul 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 1 korona díj mellett.

REGÉNY

KÉT SZENVEDÉLY

Irta: APRAXIN JULIA grófnő

(13)

És így beszélt magában átment több szalonon, a báltermen és a szerelmesek kétszeres lésával úgy ment át a keringő párok sokaságán, a nélkül, hogy fellétek, vagy akár csak megérintették volna, a holdkörös hihetetlen ügyességével, aki a háztetők szélén jár, a nélkül, hogy lecsúsznak azokból a magasságokból, amelyekkel álmában dacol.

Végre egy teráson át ért a parkba. Izgalma legmagasabb fokát érte el nem tudta már világosan, mit tesz, csa egy gondolatot hajszolt, hogy ráakadjon Klotildra ott, ahova elrejtőzött. A nélkül, hogy uralkodni igyekezett volna lázán, amely idegeit zaklatta, gyorsan lesietett a külső lépcsőn, amely a terásról a parkba vezetett s aztán lázas izgalommal futotta be a parkot.

Az éjszaka ragyogó volt; a tiszta indgókék ég megszámlálhatatlan csillaggal volt tele szórva, amelyek élénken tündököltek az égboltozaton.

Liliom, róza, akácvirág, szegfű, mindenféle növények és bokrok pompás illatokkal telítettek a levegőt; Strausz János zenekarának büvös hangjai messziről hallatszóttak és egyik pártatlan keringőjének akkordjait árasztotta a park felé, ama keringők akkordjainak egyikét, amelyek tele vannak érzelmes lelkesedéssel, szerelmes kifejezéssel, részegítő költészettel, amelyeknek a ritmusa éles melankóliától van áthatva, amely annyira elváltaszthatatlan a német álmódosítól. De Armand de Charcet ezen az estén egyformán érzékeny volt úgy a természet, mint a művészet szépségei iránt. Nem vette észre sem a virágok illatát, sem az éjszaka pompáját, a csillagok nyüzsgését, sőt ama panasos és becéző harmoniának az áradását sem, amely a dunaparti nagy mester fiának utánozhatatlan zenéjével vegyült a levegőbe.

Armand minden áron meg akarta találni Klotildot s egyetlen gondolata csak az volt, hogy megzavarja. És bár nem szerette ezt az asszonyt — valójában senkit sem tudott szeretni — magát mégis szerette annyira, hogy olthatatlan boszuszomját érezte.

Nem tudta, hogy merre keresse a hercegnőt, de a láz hajszolta, ide-oda tévelygett a park nagy fasoraiban, de senkit sem talált nem hallott mást, mint a zene távolból jövő hangjait, a filemle énekét, a tücskök csiripelését és a békák brekegését . . . Csak ment előre, kinyújtott nyakkal, firkésző szemmel, a fülét hegyezve.

Egyszerre csak megállott. Közeledő hangokat hallott meg, ama zugás ellenére is, amelyet a szellő okozott a nagy fák és a virágzó bokrok lombjai között.

Rögtön arra felé ment lábujhegyen, ahonnan a suttozás jött és hogy kikerülje a zajt, amit a porondon így is okozott, átment a pázsiton, amely előtte elterjedt. A beszélgetők semmi esetre sem hallhatták meg, mert nem hagyták abba a suttozást.

Armand megállott, hogy jobban hallhassa őket és attól kezdve semmi kétsége nem volt többé. A helyes nyomon járt. Igen, csakugyan Klotild és Corriano hangját hallotta. Végre forrt a felháborodástól, de még sokkal messzebb volt attól a helytől, ahol a bűnösök rejtőzködtek, semhogy folytatta tehát utját a pázsiton arra felé, ahonnan a hang jött.

Csakhamar odaérkezett egy helyhez, ahol elrészelt egy nagy fa mögé, ahonnan két árnyékot pillanthatott meg egy padon s ahonnan meghallhatta a következő párbeszédet, a nélkül, hogy csak egyetlen szó is kikerülte volna a figyelmét.

— Klotild — mondotta Corriano heves hangon — nem akarom, hogy visszamenjen a termekbe; önnek semmi dolga ezen a bálon.

— De hogyan kívánhatja, hogy elmaradjak

az estélyről — felelte a hercegnő — távolléteket csakhamar észrevennék és magyarázgatnák! Nem tettem-e már eleget követeléseinek, hogy idejöttem; mit mondana a világ, mit gondolnának rólam az emberek, ha nem látnának többé a bálon? — A világ! Mindig csak a világ! A világ és a hiuság! A szív pedig sehol sincs semmire sem önkönl, asszonyoknál. Ön nem tud szeretni; ön csak tetszeni tud. Ah! Klotild! Milyen más ön, mint én, aki nem ismerek más törvényt, csakis az öné, nem tudok más boldogságot azonkívül, amit az ön szerelme ad.

Armand nem akart hinni a fülének; azt hitte, megbolondult; de nem mozdult; mindent végig akart hallgatni.

— Bizonys — felelte a hercegnő erőltetett hangon — mindenki a maga módja szerint érzi és fogja fel a szerelmet.

— Ugyan, Klotild, az ön jejes hangja megfagyaszta a szívemet — tört ki Corriano magánkívül.

— De nem — felelte a hercegnő — ön nem értett meg engem és nincs igazam, ha féltékeny Charcetre; biztosítottam, hogy nem szeretem őt, hogy soha nem is szerettem.

Armand alig fojthatta el sikoltását; de mégis uralkodott magán még idejekorán.

— Hogyan! — folytatta Corriano — ön esküszik, hogy nem szereti és mégis csaknem azon volt, hogy nőül menjen hozzá, vagy merné-e tagadni . . .

— Semmit sem tagadok.

— Nos hát, akkor szeret!

— De ha mondom, hogy nem szerettem!

— Klotild, ön keserüséget okoz nekem.

— Ugyan, barátom — felelte a hercegnő szelidíteni igyekezve a hangját — csillapuljon le egy kissé és hallgasson rám figyelmesen.

— Csillapuljak le egy kicsit, ur isten! Nyugalmat kíván tőlem, amikor magamon kívül vagyok!

— De végre is, Corriano, nem elég ékesen szólal-e azok a szerelmi bizonyítékok, amelyeket adtam önnek?

— És ugyan ki biztosít engem arról, asszonyom, vajjon nem adta-e ön ugyanazokat a szerelmi bizonyítékokat előbb már Charcet urnak is?

— Ó! — kiáltott fel Klotild szivzaggasztó hangon és arcát tenyerébe rejtette. — Ime, itt van hát az, amit megérdemeltem öntől! . . . De igen, igen, önnek joga van ehhez! Nem adtam-e meg önnek magam azt a jogot, hogy megvessem engem, amikor magam kerestem fel a klubban és egyeztem bele abba, hogy szeretője legyek!

Armand de Charcetnek nem volt már egyéb rezsüése; már nem is igyekezett többé visszatartani a haragját; felkiáltott nagy felháborodásában és gyors léptekkel távozott.

Klotild fájdalmas nyögéssel felelt Armand kiáltására, Corriano pedig dühösen felordított és rögtön Charcet után akart rohanni; de Klotild közbelépett, hogy a legnagyobb erőfeszítéssel visszatartsa és nem tudván, mit gondoljon, abban a reményben, hogy megmentheti Armandot az olasz dühétől, Corriano nyakába vetette magát s elhalmozta szerelmes szavakkal és gyöngédességekkel.

Armand pedig, zavart lelkiállapota ellenére is visszament a bálba, elszántan arra, hogy alkoskodni fog mindvégig; de halványasága és felindultsága nem kerülhetett ki barátainak éles figyelmébe. Annyira zilált volt az arca, hogy mindenkinél észre kellett vennie.

Amikor Corriano megjelent a bálteremben, egyedül volt.

Egyenesen Charcethez ment.

A két ember, akit egyforma gyűlölet tüzelt egymás ellen, eleinte egyetlen hang nélkül nézett farkasszemet egymással.

Lucien Corriano tudta a multat . . . Armand de Charcet nem kételkedhetett többé a jelenben.

Corriano törte meg elsőnek a csendet.

— Vikomt ur — mondotta — lenne-e kegyes egy-két percet szentelni nekem.

— Ugyanezt akarom kérni öntől én is — felelte Charcet.

— Épp úgy tudja, mint én, uram — mondotta az olasz — hogy egyikünk fölösleges ezen a földön. Halálos párbajt követeltek.

— Életre-halálra, uram, egészen az ő nézetén vagyok — felelte Charcet fagyos hangon — ségdeim holnap reggel felkeresik önt.

Aztán köszöntve egymást, Corriano és Charcet viszont elváltak, mind a kettőn rettenetes teherrel szabadulva meg.

Ebben a pillanatban Clotild jelent meg a szalón végén; még nagyon halvány volt; de szebb mint valaha.

Mihelyt Lowenstern hercegnő megpillantotta Charcet-t, rögtön hozzá akart menni, remélve, hogy kimagyarázhatja még magát, abban a hitben, hogy Armand csak a hangokat hallotta s nem egyszersmind az értelmiket; de a fiatalember dult arca, fagyos viselkedése, amikor oda akart menni hozzá, eloszlatta minden kétséget. Megértette, hogy a vikomt mindent tud.

Akkor, nem remélve már semmit sem, fülkereste Mersdorf bárónőt; de a bárónő helyett Corriano akadt, aki felbuzdulva a hercegnő újabb szerelmi esküvésein, nem tágitott mellőle egész a bál végéig; Klotild pedig, elkábítva a zenétől, a bál látától és szeretőjének lángoló valomaisától, úgy feleltett Corrianonak, hogy azt sem tudta, mit beszél; minden gondolata Armand körül kalandozott; szíve megtört a szerelemtől, nyugtalanságtól és a bűnbánattól.

Mi keletkezhetik ennek a két embernek a gyűlöletéből?

Leirhatatlan aggodalommal töprengt ezen és közel volt a megőrüléshez.

Zavara nem kerülhet ki Corriano élesen látó szemét sem; de hiába faggatta felvilágosításért, a hercegnő csak azt felelte neki, hogy téved, hogy éppenséggel semmi sem bántja s csak ő rá gondolt.

A bál végre elmúlt, mindenki távozott.

Corriano künn bolyongott; egy instól meg tudta, melyek azoknak a földszinti szobáknak az ablakai, ahol a hercegnő el volt szállásolva . . . de hiába esdekelt, hiába kopogtatott ezeken az ablakokon, senki sem felelt esdekli szavaira.

Hanem az idő, amely mindig gyorsabb, amikor lassítani szeretnénk a menetét, szédítő rohanással repült . . . másrésről a becsületbeli találkozás siettetett Corriano

(Folytatása következik.)

Időjelzés.

As Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.
— Augusztus 11. —

Állomások	Levegő-jár. min.	Ma reggel 7 h				Előző 24 óra	
		Hőmérséklet °C	Szél irányja és erője (1-8)	Felhőzet (1-10)	Csapadék mm.	Hőmérséklet mx. mn.	
Arma-Salátina	61 5	17 4	ÉK 8	0	—	28 14	
Késmárk	63 2	10 8	—	0	ny	28 18	
Budapest	61 5	17 6	ÉNy 1	0	—	28 13	
Ógyalai	60 5	17 2	—	3	2	24 15	
Herény	63 2	20 8	—	4	—	24 18	
Zágráb	58 8	24 4	É 3	3	—	33 22	
Fiume	60 7	19 6	ÉK 1	3	1	27 17	
Pécs	60 6	19 5	DK 1	0	—	32 18	
Debrecen	60 1	21 8	ÉK 2	2	—	28 18	
Szeged	59 8	21 0	DNy 4	0	—	28 19	
Árad	59 4	21 0	ÉK 1	2	—	32 19	
Temesvár	61 5	18 7	—	0	—	28 11	
Kolozsvár	61 2	17 8	ENy 1	1	—	28 17	
Vajda-Hunyád	61 8	17 2	K 2	3	—	25 12	
Nagysszeben	61 5	15 8	—	—	—	24 15	
Bécs	61 9	15 8	DNy 1	—	—	24 14	
Prága	61 4	15 8	—	—	—	—	
Króly	63 4	15 8	—	—	—	—	
Tarnopol	—	—	—	—	—	—	
Bregena	60 7	14 4	—	—	—	25 17	
Salzburg	62 4	15 8	É 1	1	5	—	
Klagenfurt	—	—	—	—	—	—	
Lesina	63 1	23 8	DK 1	0	—	30 24	

Jelek magyarázata: K = kelet, Ny = nyugat, D = dél, É = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = 1/5-nyire derült, 2 = részben felhős, 3 = 2/5-nyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, * = hó, ☉ = köd, ☽ = zivatar.

Hazánkban az idő változóan felhős és meleg, jelentékenyebb zivataros esők a Dunántúli nyugati megyékben, kisebb esők pedig az Alföldön és a Dunántúli többi részein voltak. A nyugati határmegekben ma reggel erős köd van.

A nyomási különbségek Európa fölött jelentéktelenek, magas a levegőnyomás Közép-Európától Dél-Oroszorszáig és aránylag alacsony északon meg délen.

Európában az idő meleg és tulnyomóan száraz, kisebb esők szórvaosan fordultak elő.

Küldés: Meleg idő várható helyi zivatarokkal.

KÖZGAZDASÁG

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt hatósági közvetítők üzleti jelentése.) A mai nap forgalma nagyobb hozatalok mellett élénk volt. Részleteiben a következőképpen alakult az üzlet: **Husfélék:** vidéki marhahús 72-90 korona 100 kilónként. Lehúzott sertés húz 1.12-1.24, sertések szalonával 100-116 fillér kilója. Ötött borjúk borbén, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 88-96 fillérről voltak a forgalomban kilónként. — **Vadfélék:** Óz 1.60-1.80, vaddisznó 70-90, szarvas 80-90 fillér kilója. Fogoly párja 1.60-2.— korona. — **Tojás:** I. rendű friss telt, lompázott áru 58-60, gyengébb minőségű 52-56 koronát jegyzett eredeti ládánként. — **Tejtermékek:** I-ső rendű szövetkezeti teavaj 2.10-2.30 K., jó friss főzővaj 1.60-1.70, friss tehéntúró 12-14 fillér kilónként. — **Élőbaromfi:** Rántani való csirke 1.20-1.50, sütni való 1.50-2.—, tyúk 2.20-2.60, kacsa 1.80-3.50, lud sovány 3.80-6.— korona párja. Hizott élő ludak kilója 1.12-1.20 fillér. — **Vágott baromfi:** I. rendű szépen tisztán kezelt hizott ludak kilója 116-124 fillér. — **Gyümölcsfélék:** Almában gyöngyvetelke mellett nagy készletek halmozódtak fel, az árak alacsonyok. Ma madeleine-szőlő 36-44, oporló 30-36, chassellas 40-56 fillér kilónként. Őszi barack 30-70, ringló 10.—20, szilva 20-24 fillér kilója. Görög dinnye 100 darabja I. rendű 38-60, 18-24 korona.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár-részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák: Magyar ökor 946 darab, magyar tehén 396 darab, szerbiai ökor 1912 darab, szerbiai tehén 166 darab, növendékmárha 61 darab, bivaly 130 darab, bika 222 darab, összesen 3833 darab és 106 darab a hét folyamán a vesztégvásáron. — **Gazdasági marhák:** Igás- és hizalmi való ökor — darab, fejsőtehén — darab, igás bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, úszó — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökor legjobb minőségű 64.— K.-tól 72.— K.-ig, kivételesen 76.— K.-ig, — kilónként élő sulyban, középminőség 56.— K.-tól 62.— K.-ig, silányabb minőség 48.— K.-tól 54.— K.-ig. Magyar parasztmárha jobb minőségű 54.— K.-tól 64.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, silányabb minőségű 44.— K.-tól 52.— K.-ig. Tarka hizott ökor legjobb minőségű 68.— K.-tól 76.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, középminőségű 58.— K.-tól 66.— K.-ig, silányabb minőségű 48.— K.-tól 56.-ig. Szerb és boszniai ökor, legjobb minőségű 52.— K.-tól 64.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, silányabb minőségű 40.— K.-tól 50.— K.-ig. Bika, jobb minőségű 58.— K.-tól 70.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, silányabb minőségű 48.— K.-tól 56.— K.-ig. Bivaly 34.— K.-tól 49.— K.-ig, kivételesen — K.-ig. Magyar tehén 46.— K.-tól 62.— K.-ig, kivételesen — K.-ig. Tarka tehén 44.— K.-tól 66.— K.-ig, kivételesen 70.— K.-ig. Csontozni való marha 40.— K.-tól 44.— K.-ig. Mind 100 kilónként élő sulyban. **Gazdasági marhákért:** Igás ökor elsőrendű — K.-tól — K.-ig 100 kilogrammonként, kiv. — K.-ig, — K.-tól — K.-ig páronként, középminőségű — K.-tól — K.-ig 100 kilogrammonként, — K.-tól — K.-ig páronként, silányabb minőségű — K.-tól — K.-ig 100 kilogrammonként, — K.-tól — K.-ig páronként. Hizalmi való ökor, fehér 100 kilogrammonként, — K.-tól — K.-ig. Fejsőtehén, keresztezett színes — K.-tól — K.-ig darabonként, bonyhádi faj — K.-tól — K.-ig darabonként, kivételesen — K.-tól — K.-ig, igás bivaly — K.-tól — K.-ig páronként. — Mintegy 500 darabban nagyobb felhajtás mellett, miután a külföldre való szállítás még e héten korlátozó volt, az irányzat lanyha volt s az árak minden minőségeknél 2-4 koronával csökkentek métermázsánként. Miután a felhajtás a korlátolt szükségletet túlhaladta, néhány száz darab eladatlanul maradt. Kilátás van arra, hogy a jövő héten a forgalom teljesen szabad lesz, mely esetben jó közepes és legjobb minőségeknél áremelkedés várható.

Borjuvásár. 1904. évi augusztus 11-én. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaságától.) Felhajtás. Belföldi élő borjú 683 drb, leölt borjú — db. bécsi borjú — darab, növendékmárha 61 darab, élő bárány — darab, leölt bárány — darab. — **Árjegyzések:** Belföldi élő borjú I. rendű 70-80 f.-ig, kivételesen 80 — fillér, II. rendű élő borjúkért 60-68 f.-ig 1 kilónként, leölt borjú I. r. — f.-ig, II. r. — f.-tól — f.-ig, kiv. — f. kilónként, levonás nélkül. Rugott borjúkért 48-54 f. r. — f.-ig. Növendékmárha f.-tól — f.-ig. I. r. — f.-ig, középminőségű — f.-ig, alarendelt — f.-ig 1 k.-kint. Bárány élő — K., leölt bárány — korona, kivételesen — K.-ig páronként. Az

irányzat lanyha volt, az árak 3-6 fillérről kg.-kint csökkentek.

Sertés-konsumvásári jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közbádogid intézősége.) Augusztus 11-én. Felhajtás összege 784 db sertés, 9 darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 93 darab sertés, 9 darab süldő, összesen 877 darab sertés, 18 darab süldő. Eladatott 844 darab sertés, — darab süldő. Eladatlan maradvány 331 darab sertés, 18 darab süldő. A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok. Következő árak jegyzettek: Zsirtsertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül 88-91 K.-ig, II. rendű 280-350 kilogrammig 88-90 fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 93-98 fillérig, fiatal közép 220-300 kilogrammig 89-97 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 86-90 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140-300 kilogrammig — fillérig, süldő — fillérig, malac 40 kilogrammig — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élősúlyban értendőek.

Bécsi szurómarhavásár. Augusztus 11-én. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai vásárra felhoztak: 3386 darab borjút, 2617 darab élő sertést, 1171 levágot sertést, — darab élő juhot, 379 darab levágot juhot, 59 darab bárányt.

Eladási árak: Élő borjú 76-96 fill. elsőrendű 98-104 fill., kiv. — fill., levágot borjú 84-128 fill., legelsőrendű — fill., legelője 106-112 fill., élő juh 40-54 fillér, elsőrendű — fill., legelsőrendű — fillér, kivételesen — fill., zsirsertés — fill., fiatal sertés — fillér, kivételesen — fillér, levágot nehéz sertés 100-116 fillér, kivételesen — fillér, husra hizalt — fillér, zsirra hizalt sertés — fill., könnyű sertés 114-120 fillér, elsőrendű süldő — fillér, levágot juh 64-100 fillér, bosnyák silányabb sertések — fillér, kilogrammonként. Bárány 10-25 K., kivételesen — korona páronként.

A szabványi vesztégvásárra előrelátólag 400 vágómarhát fognak felhajtani.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, augusztus 11.
Csekély vételkevd mellett 14.000 métermázsza buza került a forgalomba 15 fillérről alacsonyabb árakon.

Rozsban 10-12¹/₂, zabban 10 fillérről csökkentek az árak.

Tengeri változatlan maradt. Takarmányárpában nem volt üzlet.

Eladatott:
Buza. Tiszavidéki: 700 mm. 80 k. 11 K. — f., 150 mm. 81⁵/₈ k. 11 K. — f., 300 mm. 81 k. 11 K. — f., 500 mm. 81 k. 11 K. — f., 100 mm. 81 k. 10 K. 90 f., 100 mm. 81 k. 10 K. 90 f., 100 mm. 80⁵/₈ k. 10 K. 95 f., 100 mm. 81 k. 10 K. 95 f., 200 mm. 81 k. 10 K. 90 f., budaji, 1500 mm. 80 k., 700 mm. 80 k. és 700 mm. 81 k. 10 K. 90 f., szeptemberi szállításra, 100 mm. 80 k. 10 K. 90 f., 100 mm. 80 k. 10 K. — f., úszkös.

Bihari: 400 mm. 80⁸/₈ k. és 600 mm. 80 k. 10 K. 85 f.

Pestmegyei: 350 mm. 81 k. 11 K. — f., 1100 mm. 80 k. 10 K. 80 f., 500 mm. 79 k. 10 K. 75 f., 100 mm. 79 k. 10 K. 75 f., sárga.

Mind három hónapra.
Rozs: 300 mm. 8 K. 12¹/₂ f., 200 mm. 8 K. 02¹/₂ f., Budára, 300 mm. 8 K. — f., paritásra, 1000 mm. (6-áru) 7 K. 90 f., 100 mm. 7 K. 80 f., paritásra.

Zab: 100 mm. 7 K. 35 f.

Tengeri: 600 mm. 7 K. 35 f., 300 mm. 7 K. 35 f., 100 mm. 7 K. 32¹/₂ f., kocsira rakva.

Kézpénzfizetés mellett.
A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, kézpénzben és kilogrammonként.

Államadósság.
a) Magyar államadósság.

	Pénz		Áru	
	K.-tól	K.-ig	K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	76	10.55	10.70	79
Fehérmegyei	77	10.65	10.80	80
Pestvidéki	78	10.75	10.90	81
Bánsági	79	10.85	11.00	82
Bácskai	80	10.95	11.10	83
Szerb	81	11.05	11.20	84

Egyéb gabonafajták	50 kilogramm ára	
	K.-tól	K.-ig
Rozs	7.95	8.10
Árpa	7.85	7.90
Kéles	7.00	7.25
Zab	6.80	7.00
Tengeri	7.30	7.60
Repos	11.25	11.85

A határidőzlet folyamán a következők történtek:

Októberi buza	10.43-10.49-10.41
Áprilisi buza (1905)	10.67-10.69-10.65
Októberi rozs	8.22-8.25-8.24
Októberi zab	7.22-7.23-7.24
Szeptemberi tengeri	7.26-7.27-7.29
Májusi tengeri (1905)	7.26-7.33-7.26

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Októberi buza	10.41-10.43
Buza áprilisa (1905)	10.62-11.64
Októberi rozs	8.17-8.18
Októberi zab	7.18-7.20
Augusztusi tengeri	7.22-7.23
Szeptemberi tengeri	7.25-7.27
Májusi tengeri (1905)	7.25-7.27
Augusztusi káposztarepce	11.15-11.25

Délután fél 5 óraker zárul:

Októberi buza	10.36-10.37
Áprilisi buza (1905)	10.56-10.57
Októberi rozs	8.16-8.17
Októberi zab	7.13-7.14
Augusztusi tengeri	7.23-7.24
Májusi tengeri (1905)	7.23-7.24

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsden csendes üzlet mellett nyugodt maradt az irányzat és a forgalomba került értékek arfolyamában alig történt változás, csupán a rimamurányi részvényeket keresték, amelyek magasabban zárultak. A medioprolongáció gyors, sima és magasabb elintéztét nyert. Délben változatlan berlini jegyzésekre üzlettelenség uralkodott. Zárlat felé kissé gyengültek az árak. Valuta és ércáru változatlan.

A helyi értékek piacán nyugodt volt az irányzat.

Előtözsde. Csendes. **Osztrák hitelrészvény** 641.—641.75. **Osztrák-magyar államvasút** 633.75. **Rimamurányi vasmű** 495.50-496.— korona.

Déli tözsde. Nyugodt. **Osztrák hitelrészvény** 641.76-641.—. **Magyar hitelrészvény** 754.—. **Osztrák-magyar államvasút** 634.50-634.25. **Rimamurányi vasmű** 497.25-496.— korona.

A helyi értékek piaca nyugodt. Kötöttet: **Pesti Magyar Kereskedelmi bank** 2800.—. **Adria m. kir. tengerhajózási részvénytársaság** 470.— korona.

A prémiumüzletben díjbiztosításokért fizettek: **Osztrák hitelrészvényekért** holnapra 4.—5.— korona, 8 napra 8-10 korona, 1904. augusztus 10 végére 13-15 korona.

Utótözsde. A 4 órai zárlatkor maradt: **Osztrák hitelrészvény** 641.—. **Magyar hitelrészvény** 754.—. **Leszámítolóbank** 450.—. **Rimamurányi vasmű** 496.—. **Oszták-magyar államvasút** 654.—. **Közuti vaspálya** 570.50. **Városi villamosvasút** 331.50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.				
a) Magyar államadósság.				
	Pénz	Áru	Pénz ru	
Aranyj. med.	119.—	119.50	1870. áll.ny.-k. med.	206.—
Aug.-ra	97.15	97.53	200 K.-ás aug. med.	209.—
Koronajárakék			Magy. földt. hermt.	97.75
Koronaj. ultim.			aug.-ra	97.75
aug.-ra	97.—	97.20	Horr.-szl. jelsz.	98.—
Koronaj. 3 ¹ / ₂ %	88.75	89.25	féldv. kötv.	98.—
Vaskapu-kül.	83.25	84.25	Tízszl. nyer.-kötes. 200 K.	161.—
				164.—
b) Osztrák államadósság.				
Koronaj. máj. — nov.	99.—	99.50	Papírj. feb. — aug.	100.—
			Koronaj.	99.—
				99.50
c) Egyéb nyilvános kölcsönök.				
Budapest f. v. 1897. 4 ¹ / ₂ % kül.	96.—	96.75	Temes-Béga-társulat 4 ¹ / ₂ %	97.—
				98.—

Bankok.				
Angol-osztrák bank	279.—	281.—	M. jelsz. hitelb.	—
Élső magyar iparbank	336.—	340.—	Ugyanaz aug. med.	509.—
Piumei hitelb.	136.—	138.—	M. keresk. r.-s.	569.—
Hazai bank	212.—	212.—	M. lezámb.bank	—
Hormes m. áll. váltózt. r.-s.	240.—	240.—	Ugy. aug. med.	450.—
Magyar hitelb.	—	—	M. tők. közp.	—
Ugyanaz aug. med.	754.—	754.50	jelsz.üg.	1020.—
M. agr. és járb.	450.—	460.—	Osztr. hitelb.	—
			Ugy. aug. ult.	641.—
			Oszt.-magy. b.	1610.—
			Pesti m. keresk.	1890.—
			kedelmi bank	2798.—
			Ostályjsrj. r.-t.	1790.—
				1840.—

Takarékpénztárak.

Table with columns for bank names and amounts. Includes entries like 'Népszavazás', 'Magy. Ált. Újg.', 'Egys. Bp. Bp.' etc.

Biztosító-társaságok.

Table with columns for company names and amounts. Includes 'Acazi biztosító', 'Bécsi élet-és', 'Első magy. ált.' etc.

Malmok.

Table with columns for mill names and amounts. Includes 'Concordia', 'Első budapesti', 'Erzsébet' etc.

Bányák és téglagyárak.

Table with columns for mine names and amounts. Includes 'Észak. kősz.', 'Felsőm. bányá', 'Jász. tégl.' etc.

Vasmű- és gépgyár-részvények.

Table with columns for factory names and amounts. Includes 'Első m. gad.', 'Gépgyár', 'Danubius' etc.

Különböző vállalatok részvényei.

Table with columns for company names and amounts. Includes 'Ált. vagy. kő.', 'Egys. Ált. vill.', 'Bécsi vill.' etc.

Közlökdései vállalatok részvényei.

Table with columns for company names and amounts. Includes 'Adria' tengh.', 'Egys. közút', 'Ugy. aug. med.' etc.

Sorsjegyek.

Table with columns for lottery names and amounts. Includes 'Bazilika', 'Ugy. o. felbű.', 'Ugy. o. felbű.' etc.

Pénzmenek.

Table with columns for currency names and amounts. Includes 'M. vagy oszt.', 'M. vagy oszt.', '20 fr. arany' etc.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

- Jegyzékek: Heremag lucerna magyar 58.—70.— korona, vörös aprószemű 56.—62.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bángási — korona, közpészemű 65.—72.— korona, nagyszemű 74.—78.— korona. Disznószir: budapesti 65.—65.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 52.—52.50 korona, 3 darabos 56.—56.50 korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szlavóniai 12.50—13.— korona, szerbiai 10.50—11.— korona, azonnali való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

Az életbiztosítás sem a takaréknyitvélitől tilalom kibocsátása, sem a berlini bányapiac rohamos emelkedése nem volt semmi hatással a hangulatra. A forgalom a tegnapi gyengébb záróárfolyamokkal nagyon tartózkodóan nyílt meg. Később azonban, miután a helyi spekulá-

dó Hítel- és Alpesi részvényekben visszavásárlásokat eszközölt, valamint barátságosabb lett a hangulat, a nélkül hogy élénkebb üzlet fordított volna. A Rimamurányi részvényeket, osztalékbeszélések következtében, budapesti számlára vásárolták. A sorompóban csupán a nagyobb bányatekerek felé fordult az érdeklődés.

A déli tözsdén dacára a berlini bányapiac újabb emelkedésének, szünetelt a forgalom. Csehbaráta 1291. Brüxi közszén 628.

Zárulat csendes, Hítelrészvény gyengébb. A magánkamatláb 3 1/2%.

Bécs, aug. 11. (Magyar értékek zárulata.) 4% aranyjárdék 119.—. Magyar koronajárdék 97.10. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 162.—. 4% magyar földteremestítési kötvény 97.65. Magyar hitelbank-részvény 753.—. Magyar nyeremény-kölcsön-sorsjegy 206.—. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank-részvény —. Kassa-oderbergi vasúti részvény —. Rimamurányi vasútrészvény 496.25. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar —. Magyar vasúti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasúti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 508.50. Adria hajózási r. t. 470.—.

Bécs, aug. 11. (Osztrák értékek zárulata.) 4-2% papírjárdék 99.30. 4-2% ezüstjárdék 99.30.—. 4% osztrák aranyjárdék 119.30. Osztrák koronajárdék 99.20. 1860. sorsjegy 153.10. 1864. sorsjegy 257.—. Osztrák hitelsorsjegy 463.—. Osztrák hitelrészvény 640.—. Angol-osztrák bank 218.—. Unionbank 516.50. Bécsi bankgyűléslet 53.—. Osztrák Länderbank 425.50. Osztrák-magyar bank 1612.—. Osztrák-magyar államvasút 633.—. Déli vasút 84.75. Elbevelgyi vasút 422.—. Dunagőzhajózási társaság 843.—. Alpesi részvény 433.—. Dohányrészvény 342.—. 20 frankos arany 19.03. Cs. kir. arany (vert) 11.25. Londoni váltóár 239.82. Német bankváltó 117.25. Lipót-kohó 374.—. Bécsi Tramway Lítt B. —. Bécsi Tramway Lítt A. —. Osztrák Lloyd 680.—. Török sorsjegyek 126.75. Az iránzat csendes.

Külföldi értéktözsde.

Páris, augusztus 11. (Zárulat.) Osztrák-magyar állami vasút —. Új török-konzol 86.72. Egyiptomi járdék 106.80. Osztrák Länderbank —. Párisi bankrészvény 11.87. 3%-os francia járdék 98.12. 4%-os spanyol járdék 86.27. 3%-os új törleszthető járdék —. Crédit foncier de France —. Alpesi bányarészvény —. 4% 1890. román kölcsön 90.—. Görög kölcsön 229.50. Váltó Olaszországra % pari. Váltó Amsterdam 206.68. Váltó Brüsszelle % 3/4. De Beers 476.50. Chartered 37.75. 5%-os bolgár kötelezvény —. Magyar aranyjárdék 100.60. Déli vasút 90.—. Váltó Londonra 252.65. Osztrák aranyjárdék —. Török sorsjegy 122.—. Meridional vasút —. 4%-os olasz járdék 103.80. Ottoman-bank 588.—. 3%-os francia járdék 98.12. Osztrák földhitelintézet 1200. Déli vasúti elsőbbségi kötvény 320.—. 4%-os 1890. román kölcsön 90.—. Dohányrészvény 378.—. Váltó Bécsre 104.12. Váltó német piacokra 122.—. Rio 13.33. East Rand 197.—. Raufontein 72.25. Magyar jelzálogbank 540.—. Az iránzat nyugodt.

Berlin, augusztus 11. (Zárulat.) 4-2% papírjárdék —. 4-2% ezüst járdék 99.50. 4% osztrák aranyjárdék 101.60. 4% magyar aranyjárdék 100.50. Elbevelgyi vasút —. Osztrák hitelrészvény 201.50. Magyar koronajárdék 97.60. Déli vasút 18.25. Osztrák-magyar államvasút 135.75. Károly Lajos vasút —. Kassa-oderbergi vasút —. Orosz bankjegyek 216.25. Bécsi váltóár 85.25. 4% új orosz kölcsön 91.60. Magyar vasúti beruházási kölcsön —. Török dohányrészvény —. Alpesi bányarészvény —. Olasz járdék —. Disconto Commandit 189.50. Magyar hitelbank —. Általános villamosági Edison 227.—. Dynamit Trust 168.75. Gelsenkircheni 228.75. Harpeni 219.—. Laurakohó 255.25. Az iránzat gyenge.

Frankfurt, augusztus 11. (Zárulat.) 4-2% osztrák papírjárdék 100.40. 4% osztrák aranyjárdék 101.75. 4% osztrák aranyjárdék 130.60. Osztrák hitelrészvény 201.50. Osztrák-magyar államvasút 135.80. Északnyugati vasút —. Bustiehrer vasút —. Londoni váltóár 204.65. Bécsi bankgyűléslet 131.—. Villamos részvény —. 3%-os magyar aranykölcsön 83.30. 4-2% osztrák ezüstjárdék 100.35. Osztrák koronajárdék 99.80. Magyar koronajárdék 97.60. Osztrák-magyar bank 115.60. Déli vasút részvény 18.20. Elbevelgyi vasút —. Bécsi váltóár 85.25. Párisi váltóár 81.05. Unionbank részvény —. Alpesi bányarészvény 218.—. Az iránzat nyugodt.

Hamburg, augusztus 11. (Zárulat.) 4-2% osztrák papírjárdék 100.20. 1860. sorsjegy 153.20. Déli vasút 18.20. 4%-os Osztrák aranyjárdék 101.50. Osztrák hitelrészvény 201.50. Osztrák-magyar államvasút

135.20. Olasz járdék 104.10. 4%-os magyar aranyjárdék 100.70. Az iránzat gyenge.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 11. A sertésüzlet iránzata: szállár. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 112—113 fillérig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 113—114 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 112—113 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 107—108 fillérig. — III. Romániai: Nehéz páronkint 320 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — IV. Romániai eredetű (Stachl): Nehéz (páronkint 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli súlyban) 114—115 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 113—114 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 112—113 fillérig.

Sertésleltétel: 1904. augusztus 9. napján volt készlet 35.025 darab. — 1904. augusztus 10. napján elhajtattak 806 darab. 1904. augusztus 10. napján felszállítottak 283 darab. 1904. augusztus 11. napján maradt készletben 35.548 darab.

Vizállás.

Table with columns for locations and water levels. Includes 'Inn', 'Duna', 'Móra', 'Vág', 'Rába', 'Dráva', 'Száva', 'Mura', 'Szava', 'Szamos', 'Kraszna', 'Latorca', 'Laborca', 'Ung' etc.

A „THE GRESHAM”

londoni életbiztosító-társaság kimutatása üzleti fejlődéséről és a biztosítások alapján kifizetett összegekről 1848—1902.

Table with columns: Időszak, Kiállított kötvények, Kifizetett összegek. Includes rows for 1848-58, 1858-68, 1868-78, 1878-88, 1888-1902, and a total for 1848-1902.

Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket állít ki, továbbá ajánlati nyomtatványokkal díjmentesen szolgál a magyarországi fiók Budapestben, valamint ennek ügynökségei az ország minden nagyobb városában.

A „THE GRESHAM” londoni életbiztosító-társaság magyarországi fiókjának igazgatója Budapestben, (a Jászai u. palotájának felépítéseig) IV., Ferenc József-utca 27. szám.

+ Soványág +

Szép feltételekkel nyerték D. Franz Steiner & Co. kelti engedéllyel, Berlin, 1900. Párisban aranyéremmel kitüntetve az egészségügyi kiállításban, 1901-ben Hamburgban és 1903-ban Berlinben. 6-8 hét alatt 20 fontig súlygyarapodást idélek. Orvosok rendelik. Biztosítottak letelőség — nem szedőgés. Számos köszönet. Ár: 1 doboz 2/60 kor. Postautalvánnyal vagy utánvéttel. Kapható Török Községi Gyógyszertárban Budapest, 84. Király-utca 12. szám.

Schicht-zsappan

„SZARVAS” vagy „KULCS” = JEGYGYEL

legjobb, legkiadósabb és ennél fogva legolcsóbb zsappan. Minden káros alkotórésztől mentes. Mindennél kapható! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab zsappan a „Schicht”-nével és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

SZINHÁZAK.

Péntek, 1904. augusztus hó 12-én.

VÁROSL. NYÁRI SZINHÁZ. FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ.

A denevér,
Operette 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 órákor

A madarász.
Operette 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, BUDÁN
SZIMFONIA HANGVERSENY
Kezdeté d. n. 5 órákor. Vége este 10 órákor.

ÓVÁS!

A magyar gazdaközönség szíves figyelmébe!

Sok budapesti úgrynok az utóbbi időben oly hirdetésekkel tesszük közzé a lapokban, amelyekben a lehetetlenségig olcsó törlesztésnek kölesönt ígérnek.

Ezen úgrynok ígérték, hogy sohasem vonhatják vissza, mert a hirdetett feltételek megrögzött ellenkezők a bankok és takarékpénztárak szabályaitól és kamat-tételeitől; sőt törvényekkel is. Céljuk, hangzatos hirdetésükkel az ügyfelet leprévenni és huza-vona által kényeszer helyzetbe hozni, hogy az időközben megszerzett, a hirdetett sokkal drágább kölcsönt kénytelen legyen igénybe venni.

Én nem ígérek semmit!

Hanem aki beáldi hozzám a birtokára vonatkozó teleknyelvi-kivonatot és kataszteri birtokívet, annak:

1. Megszerzem a kölcsönt 15-75 évi időtartama a legelőnyösebb módon, minden előzetes költés nélkül 5 nap alatt.
2. Engedélyezés után közzöm a feltételeket és tiszte szerint elfogadhatják, vagy visszautasíthatják azokat a nélkül, hogy bármiféle kárpótlást igényelnék fáradozómért.
3. A kölcsön készpénzben lesz kifizetve és előzetes fel évi felmondással bármikor visszafizethető, de az intézet nem mondhatja fel.
4. Kamattal tőke is törlesztve van.
5. A megállapított csekély jutalék csak a kölcsön folyósításánál fizetendő.

Teljes tiszteltetl.

SOLTI LAJOS

(volt banktisztviselő)
bankügynöksége Budapest, VIII. Bezerédy-utca 11.
(a Népszínház mellett.)

ŐS-BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. n. 6 órától reggeltől 4 óráig.
Ma, péntek, augusztus 12-én:

Nagy elit-high-life-estély.

A honvédszeker nagy vonós-monstre-hangversenye.
Korindóli, souvenir- és serpentin-ünnepély.

A nagy varieté-színpadon fellépnek:

JOHNSON és DEAN

amerikai néger-gigerlik.

Stuart, az amerikai csallagány. Miss Wagner, a londoni Empir színház tagja, és a többi remek attrakció.

FOLIES COMIQUE!

„Egy szépség budoárjában“ és „Egy kis Garnizonból“.
Moulin rouge à la Paris.

Nagy akre-walke verseny. Monte Carló, nagy kiállítás.

Aranyvirág: nagyszerű tűzijáték!

Belepóly 1 korona. Kedvezményes jegyek 40 fillér stánctisztesei érvényesek.

Hétfőn, augusztus 16-én: Nagy aratási ünnepély. Előke-születben: 3 nap az északi sarkon.

CIRCUS BEKETOW

Péntek este 1/8 órákor

3 Cotrell, 2 hülye, 1 ur. fenomenális mutatványokkal lovon. Mlle Gusta de Botoni emnens iskola- és ugrólovárnó. The Howarth Nielsens, eredeti bohóc és bohóc. Talep ur. kitűnő bator-ugró 10 lovon és az óriási elefánton keresztil. Miss Margus kitűnő időmértő ponyvával. Trio Newman, szenzáció mutatványokkal 4-szeres nyujton.

A legjobb vj és egyszer használt ZSÁK

vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható

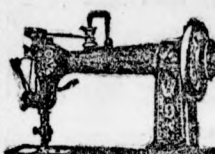
FISCHER J. ponyva- és zsák-áruházában

BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.

Veszek Aladón, minden mennyiségben, használt zsákok és beosérélek újakra használt terményzsákokat. Fenyvákölcsönző intézet. Legszélesebb kiszolgálás.

ALAPITVA 1882.

A divatos műhímzéshez

nélkülözhetetlen a legújabb szerkesztű körhajos eredeti WHEELER és WILSON 9-os varrógép, melyen a tü- és gobelinhímzések kivül a legszebb Atórt és asztur-munkák végezhetők. Varrása a legzebb és legjobb, járása a legkönnyebb és leggyorsab. Képviselet minden nagyobb vidéki városban. Ahol mincsem, kérem hozám fordulni.

HERBSTER KÁROLY

Budapest, VII. ker., Károly-kört 9. sz. a Wheeler és Wilson Mfg. & Co. New-York cs. és kir. udvari szállítók magyarországi vezérképviseelője.

Nagy Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Magyarnak Pécs, Némeinek Bécs.

Legalkalmasabb uri ajándék (1/2-a természetes nagyságnak) szivarka-szelence, gyufatartó, zsebórá, szivarvágó és iron. valódi ezüstből művészes kivitelben 32 korona. Kisobb összeállításban is pedig szelence, gyufatartó és szilpa 40 K. Remek kivitelű szivarka-szelence, valódi ezüstből.

SCHÖNWALD IMRE

magyar órásmester és ékszergyáros, PÉCSETT 12.

Nagy képes Árjegyzék ingyen.

Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság.

6463/904.

Hirdetmény.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság kötelezettséget vállal az iránt, hogy az általa 1904. szeptember 1-től a folyó hajózási évad végéig Passau és Regensburg bajor hajóállomásokra való szállítási véggett elfogadott gálonarokmányokat az említett rendeltetési állomásokra a mindenkori érvényben levő díjtételek mellett elszállítja, amennyiben ez a nyit hajózás alatt egyáltalában lehetséges.

Különösen pedig elvállalja azt a kötelezettséget, hogy az ilyen eredetileg Regensburgba címzett gabona- és lisztrakományokat még az esetben is, ha a passau-regensburgi vonalon csekély víz miatt a hajóforgalom időlegesen beszüntetettnek, vagy korlátozottának, a mindenkori érvényben álló hajódíjtételekért esetleg vasuton szállítatja Passauból a regensburgi vasuti állomásra; illetőleg a regensburgi átrakásra rendelt rakományokat esetleg már Passautól fogva, fuvarleveléknél legalább 10,000 kg.-nyi mennyiségben, a Regensburgon át eredményező összfuvarért (hajófuvar Regensburgig és vasuti fuvar Regensburg-Dunaparttól) a felek által megjelölt vasuti rendeltetési állomásokra juttatni. A szállítási díjkülönbözetek lehetőség szerint rovatolás után, vagy leszámolás alkalmával passauti úgrynököknél által átrakási számlákon fognak kiegyenlítettmi. Ha azonban a fuvarkülönbözetek bármely okból visszatérítés után egyenlítettnek ki, ily esetekben az illető küldemény feladója által az eredeti hajózási fuvarlevelé, valamint a Passautól szóló eredeti vasuti fuvarlevelé bemutatandó.

Úres zsákoknak Passauban rendeléséből netán felmerülő szállítást és mellékköltségeket a szállító feleket terhelik.

E szállítási kötelezettség elvállalása a társaságnak több költséget okoz, melynek részbeni fedezésére 1904. szeptember 1-től a folyó évi hajózás beszüntetéséig Passau vagy Regensburg bajor hajóállomásokra feladott gabonarakományoknál, amennyiben azok még a folyó évben Bécsen tul szállítatlanának, az alábbi szállítási jutalék fog felszámítatni és beszedetni.

Ha azonban ily rakományok bármily okból is az idén már Bécsen tul nem szállítatlanának, hanem Bécsben vagy Bécs alatt maradának, ezeknél a szállítási jutalék felszámítása elmarad, valamint természetesen a fent megjelölt módon való szállításra való jogosultság is megszűnik.

A szállítási jutalék a következők:

- a) Passauban feladott rakományoknál 100 kg-kint 5 pfennig.
- b) Regensburgba (helyben és átmenet) feladott rakományoknál 100 kg-kint 10 pfennig.

c) Az 1904. évi augusztus hó 1-től a kombinált hajózási és vasuti forgalomban fennálló I. sz. kivételes díjszabásban, valamint esetleg megjelendő pótlékában foglalt és Passauban át érvényes díjtételei alapján elszámolt küldeményeknél, továbbá az 1901. évi június hó 1-től a vasuti és hajózási forgalomban Pozsony-Passauban át érvényes díjszabás (A. szakasz 1. rész) alapján elszámolt küldeményeknél 100 kg-kint 5 pfennig.

(A kombinált hajózási és vasuti forgalomban fennálló II., III. és IV. kivételes díjszabásoknak Passauban át érvényes díjtételei alapján, valamint a vasuti és hajózási forgalomban Pozsony-Passauban át érvényes díjszabás (A. szakasz 2. rész) díjtételei alapján elszámolt küldeményeknél szállítási jutalék nem számítatik fel.)

A társaság fentartja magának szükség esetén a bajor állomásokra rendelt küldemények felvételét vagy átvonolását a körülményekhez képest korlátozni, vagy esetleg teljesen beszüntetni.

Budapestben, 1904. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

Kerékpár-sportvilág.

Most küldi szét ország-szerzte Beifeld GÁBOR és társa, Bpest, VIII., József-kört 21., kerékpárok és alkatrészek, speciál kiviteli nagy cég, dusan illusztrált nagy árjegyzékét és ki felcárban

venni akar, az saját érdekében kérjen egy árjegyzék-et, ingyen és bérmentve. Csekély basszen nagy forgalom.

ARANYOSI MIKSA

felső-kereskedelmi iskolája

Budapestben, V., Nagykorona-utca 13. sz.

Államérvényes bizonyítványok. Egyévi önkéntességi jog.

Az intézet internátussal van összekötve.

Előjegyzés a szünet alatt is. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság.

Hirdetmény.

(Kombinált hajózási és vasuti forgalom.)

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy a bajor helyiöredékü vasut részvénytársaság Willing állomásra folyó évi augusztus 15-től kezdődő hatálylyal a fenti forgalomban 1904. augusztus 1-től érvénybe levő I. kivételes díjszabásba az alábbi tételekkel felvételik.

Kilometer ab der Übergangstation	Lokalbahn-Station	Übergang-Station	Abtheilung	
			I.	II.
			Getreideusw.	M a i s
			Pfennig für 100 Kgr.	
4	Willing	Bad-Aibling	2	2

Az igazgatóság.

KATAPHORESE

Uj gyógymód!

Földművelésügyi minisztérium

IDEG-, NEMI-,
bőr-, vérbetegségek, bujakeros (siphilis) betegségek, úntörzés utóbajjal és férfiúi gyengeségi állapotok impotencia gyökerez gyógyítására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények felvételén honorarium teljes gyógyulok után fizethető. Elsőrendű intézet műtészertű gyógytermeivel.

Budapest, Teréz-körút 44., I. emelet.

Dr. Mitzger Tivadar

személyes vezetése alatt nyitva egész nap. Levelekre díjtalanul válasz.

Jótállás mellett

szállítunk val. francia, óvszereket, orvosi lang angol és amerikai, sterilizált csomagolásban 1, 2, 3, 4, 6 és 8 forintért tucattal gummi vagy halhólyagból. — Női különlegességekkel (Mensinga tanár szabadalma) orvosi recept mellett szolgálnunk darabonként 2.50 frt. ~ **BIDET!!** ~ ~ **BIDET!!** ~
Minden nőnek feltétlenül szükséges: 12 frt. Megbízhatóságukról és ártalmatlanságukról feltétlen garanciát vállalunk. Cégünk e szakmában a legrégebb (alakult 1858-ban) és így összeköttetésünk a külföldi gyárakkal a legelőkelőbb. Árjegyzék zárt borítékban ingyen. **POLYKZSÉRE MÓZI ÉS FÉIA** ca. és kir. kizárólagosan szabaddalmazott orvosi kötszerek **BUDAPESTEN, V/9** kerület, Deák Ferenc-utca 10. szám.

FÉRFI és NŐI

nemi betegségek, férőgyengeség (impotencia) alapos gyógykezelésre legjobb ajánljuk

Dr. KAJDACS

v. es. és kir. ezredvezető és kórházi főorvos.
Rendel: 2-4-ig, este 7-8-ig.
Budapest, IV., Kigó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
Levél útján is biztos gyógyreker.

Titkos betegségek

biztos gyógyítására elismert radikális gyógymóddal folytatn legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR J.

v. kórházi orvos, specializát.

Rövid 105 által alapsan gyógyít húgyszervi és hólyagbajokat, továbbá minden bőr-, ideg- és vérbetegségeket, korai elgyengülést és bármily női betegséget.
Budapest, VII., Károly-körút 5.
(Dob-utca sarkán, I. emelet.) — Bejárát a léposházából.
Rendel: délelőtti 10-4 és este 6-8 óráig.
Levelre szakorvosi tanácsokat szolgát és gyógyszertől is gondoskodik, titoktartás mellett. — Nőknek külön váróterem.

GUMMI óvszerek

legmegbízhatóbb francia gyártmányok.

GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb. kisebb 1 frt
GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb nagyobb 1 frt 20, 2 frt 2 frt 50, 3 frt és 5 frt
GUMMI hólyag (Nevier), kiváló finom legvékonyabb és leglightosabb 12 drb 5 frt
Capot americán (rövid) 12 drb. legfinomabb ... 2.50
Háihólyag 12 drb. legfinomabb ... 2. — 2. — 3. — és 5 frt
Minigyógyfőmenny 25 drb a legjobb minőség. Összeállítva 4 frt
Suspenszor (heretátó) drbja ... 25, 50 kr. és 1 frt
Sérkötő, legjobb rugóval drbja ... 2, 3 és 5 frt
Dinn-öv (havi baj ellen) drbja ... 2.50 és 3.50
Irrigátor tejsen felszerelve darabja ... 1.30 és 2 frt
Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Szétküldés titoktartás mellett bérmentve.

TRQPP MÖR, Bpest, VII/9. Kerepesi-ut 84.
Huszár-utca sarkán. Központi pályaudvar közelében.

Biztos gyógyulást keresőknek nemi betegségben szenvednek

mint húgyvese és hólyagbajok, húgyvesetütleletek, vizeletti savarok, éljei magömlések, sebek és bujakeros bántalmak (siphilis) az úntörzés utóbajjalaként fellépő idegbajok, korai férfiúi gyógyengeség, bármily bőrkítések stb. Nőknek feltétlenül szükséges: 12 frt. Megbízhatóságukról és ártalmatlanságukról feltétlen garanciát vállalunk. Cégünk e szakmában a legrégebb (alakult 1858-ban) és így összeköttetésünk a külföldi gyárakkal a legelőkelőbb. Árjegyzék zárt borítékban ingyen. **POLYKZSÉRE MÓZI ÉS FÉIA** ca. és kir. kizárólagosan szabaddalmazott orvosi kötszerek **BUDAPESTEN, V/9** kerület, Deák Ferenc-utca 10. szám.

Dr. Garai Antal

v. es. és kir. főorvos vezetés alatt és legrégebb 30 éve (szétküldés rendeltetését)
Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.,
Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgyvese és hólyagbajok vizsgálata villamos húgyvesetütlelet segítségével. Védőkülönlegességként kizárólagos és szakszerű tanácsot nyerne, gyógyszerreklám gondoskodású. Titoktartás biztosított.
Nőknek külön váróterem.

KISS szerencsésje

NAGY!

A XIV. sorsjáték IV. osztályának húzása augusztus 9., 10. és 11-én.

Ezen osztályban **vevőinknek** a következő nyeresemények jutottak:
5000 korona a 21892 számra.

500 korona a 621 számra	500 korona a 73333 szá.mra
500 " " 21355 "	500 " " 75507 "
500 " " 21903 "	500 " " 78286 "
500 " " 26557 "	500 " " 89179 "
500 " " 29555 "	500 " " 90686 "
500 " " 48719 "	500 " " 100864 "
500 " " 50626 "	500 " " 103361 "
500 " " 56837 "	500 " " 108415 "

500 korona a 108989 számra és

à 170 korona a következő számokra:

481 8548	21920	29160	39461	51328	60512	70439	80226	88046	91784	98826	102931
516 10034	21929	29179	39478	51480	60728	71805	80237	88064	91905	99088	102973
525 10476	21941	29197	39479	51489	60747	71825	80851	88106	91912	99675	102978
658 10489	21947	29349	39564	54722	61303	72146	80871	88112	91950	100113	103934
683 11927	21984	29372	39580	54733	61349	72788	82149	88188	92302	100216	103939
711 11942	22170	29375	39735	54745	61405	72790	84002	88150	92304	100234	103950
718 11945	22219	29387	39769	54764	61415	72962	84011	88153	92321	100236	106047
730 13253	22227	29485	40602	54776	61426	72967	84212	88519	92322	100245	106175
762 13263	22231	29575	40609	56061	61449	73079	84225	89190	93331	100283	106183
784 13268	22237	29586	40617	56080	61555	73301	84235	89602	93386	100477	106189
2333 13601	22251	30158	40623	56086	61569	73306	84249	89604	93395	100835	106195
2347 13607	22255	30567	40653	56372	61583	73329	84603	89624	93667	100838	107245
3306 13700	22960	30627	40654	56397	61589	73346	84620	89903	94213	100845	107642
3367 14713	23131	30633	40694	56621	61734	73348	84622	89912	94222	100853	107655
4422 14721	24772	30886	41587	56824	61789	73354	84746	90417	94225	100877	107657
7490 15233	24793	30895	41650	56802	61746	73374	85497	90420	94233	102115	107665
7494 15269	26326	30912	44715	56805	61747	74149	85654	90429	94245	102145	108005
7497 15293	26327	30931	44724	56811	62682	75534	85660	90666	94911	102152	108031
7499 16884	26553	30937	44743	56814	63471	75535	86311	90723	94921	102156	108033
8105 17916	26964	31632	45565	56833	63599	75544	86312	90733	94932	102182	108044
8160 18606	26590	31639	44796	56836	63609	76481	86323	90744	94953	102184	108051
8177 18620	26595	32059	46919	57518	64590	77893	86338	90767	95109	102201	108076
8189 18646	26604	32092	47580	57540	64625	77855	86352	90803	95110	102273	108078
8195 19108	26605	32469	47809	58121	66902	77803	86369	90812	96064	102279	108093
8204 19755	26618	33580	48126	58128	67309	78254	86740	90816	96075	102597	108096
8219 19775	26620	34169	48129	58134	67320	78259	86747	90824	96078	102715	108119
8230 20570	27116	34172	48137	58138	67345	78262	86749	90825	96083	102742	108122
8238 21367	27124	37336	48153	58519	67630	78300	87018	90840	96087	102787	108420
8300 21372	27187	38878	48159	58546	67641	78463	87019	90849	96098	102809	108454
8330 21379	27976	38897	48171	58569	67687	79118	87036	91321	96099	102812	108462
8332 21400	27995	39411	48181	58593	67700	79317	87083	91501	97152	102862	108470
8335 21512	29136	39427	49987	60079	68739	79832	87049	91524	97153	102865	108911
8370 21639	29155	39432	50629	60124	70075	80037	87757	91540	97553	102901	108913
8380 21854	29162	39441	51205	60128	70482	80136	88044	91545	97572	102928	109457
8544 21882											

A kihuzott sorsjegyek pénztárainkál **AZONNAL** ki lesznek fizetve. A ki nem huzott sorsjegyeket az V-ik osztályhoz kérjük idejekorán megújítani.

Az V-ik osztályu sorsjegyek megújítási díja:
Egy egész sorsjegy . . . **32** kor. || Egy negyed sorsjegy . . . **8** kor.
Egy fél sorsjegy . . . . . **16** kor. || Egy nyolcad sorsjegy . . . **4** kor.

Az V-ik osztályt beleértve eldöntésre jut még:

37.000 nyeresemény 11,631.000 kor. összegben.
Az V. osztály húzása ez évi szeptember hó 6. és 7-én lesz megtartva

Eredeti vételsorsjegyeket gazdag számválasztékban ajánljuk az V. osztályhoz szerencséséretre **eredeti hivatalos árakon.**
Kinek még eddig nincsen sorsjegye a XIV. osztálysorsjátékhoz, az ne mulassza el, egy **eredeti sorsjegyet** az V. osztályhoz **Kissnél** venni, mert

KISS szerencsésje NAGY

Kiss Károly és Tsa

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító-helye

Budapest, VII., Erzsébet-körút 19. szám. **Telefon 436.**

Viszontelárusítók ajánljuk, hogy a XV-ik sorsjátékhoz szerencsés sorsjegyekért mielőbb hozzánk forduljanak.

Minden sző egyszerű bolti ártás... Vastagabb betűkből 8 fill.

APRÓHIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad... VIII., Kerepest-ut 25. sz.

Szerkesztési telefon-szám: 65-23. Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegét kell mellékelni.

Levelezés.

Komoly szándékból... Komoly leveleket veszek... 2420

Hűségem. Nehéztek mindaddig, míg ki nem békít... 1736

Akadna-e egy fiatal, de, fess leány, ki egy... 5239

Mínus. Posterestane van levél régi... 30270

Jancsinak! Tisztelegve írok... 4650

Augenstein Károly... 10393

Videki... 30229

Önálló... 4081

Okirat-szerző Vállalat... 30263

Betöltendő állások... 30295

Okleveles tanítók... 10261

Alláskeresők... 30295

Okleveles tanítók... 10261

Alláskeresők... 30295

Okleveles tanítók... 10261

Alláskeresők... 30295

Okleveles tanítók... 10261

Alláskeresők... 30295

Okleveles tanítók... 10261

Utazói állás

biztos igazságtal... 10919

Kéretetek

bötecsipán, utmester... 10919

Felvetések

fatallab hűvezeték... 10919

Gyermekruhák

varrónok, kik nagy... 10919

Papirkereskedő

segéd kereszény... 2418

Kereskedőség

20-24 éves szeptember... 4650

Könyvvezetésben

teljesen jártas... 4618

Allást keresők

Négy középiskolai... 30263

Fodrász

rendkívül ügyes... 43. II. 21.

Házvezetőnők

ajánlókori intelligens... 4360

Szép írás

klisszesszy, ki meg... 4654

Gazdasszonyok

ajánlókori azonnal... 30256

Oktatás

Középiskolai tanár... 30256

Gimnáziumi

polgáriiskolai, realiskolai... 30256

Házak, telkek

Keresők Pesten... 10261

Keresők Pesten

A főbb utcák... 10261

Eladó irakik

Eladó irakik... 10261

Irodai alkalmazott

felvételi 500 forint... 30292

Kínalat

Vasuti gépponttal... 10305

Zuglónban

a Pascal-malom... 30247

Üzletek

Jömeneteli

fűszerezelt más... 30271

Szatócs üzletet

jobb munkás... 30265

Kifőzés

és kávérendelés... 30261

Nógrádmegye

Szentivány község... 30260

P é n z

Gyorsan

előköltés... 2194

200-400

koronás pénzkölcsön... 6134

Személyhitel

kezes nélkül... 6133

Pénzkölcsön

kezes nélkül... 6136

Pénzkölcsönök

minden irányban... 6120

Kézpénzkölcsön

200-400 koronás... 6139

Kölcsönt

nyugdíjkezes... 2188

Pénzkölcsön

400 koronás... 6128

Pénzkölcsönök

váltóra vagy... 6144

Butor

sajt készítmény... 30247

Butort veszek

olcsó és finom... 30247

Allig használt

matt szobator... 30247

Csak három

korona egy új... 30247

Butorok

hálószobák... 30247

Butorok

nagy alkalmi... 30247

Butorok

részfizetéssel... 30247

Férlában

hálószobák... 2334

Butor

részfizetésre... 30247

Butor

sajt készítmény... 30247

Háló

ebédlő, egyes... 30247

Lakás-bérlés

Elegánsan... 30247

Több

kiseb és nagy... 10264

Uj házban

újban berendezett... 30254

Utcai szoba

két ablakos... 4282

Rendkívül

előkelően... 30274

Kiadó utrikák

Teljesen új... 30274

Különféle

700 kókuszszirt... 30274

Varrógépek

javított... 30274

Örökbenadó

3 éves... 30266

Nagyban

szilveszter... 30266

Kérek

megvételre... 2115

Van-e tyukszeme?

Ha igen... 30266

Szép és májfoltt

Mindenféle... 3345

Zongora

rövid, olcsón... 2422

Zongora

rövid, olcsón... 2422

Kerekpár

varrógép... 2123

Kmoszó M.

filés és... 4946

Kávéházi

kárpított... 30274

Dogg kutya

tigrisszínű... 2419

Nagy meglepetés!

Soha többé... 30274

Különféle

700 kókuszszirt... 30274

Varrógépek

javított... 30274

Kávéházi

kárpított... 30274

Emerich-féle

kávépörkölés... 30274

Tekacsztalok

és mindennemű... 30274

Üzleti helyek

formalans helyen... 2112

Modern

kárpitosmunkák... 30266

Pálínaköz

mosó és... 1970

Zálogélnül

veszek bármely... 30266

Pardi árukat

használt... 30266

Zálogélnül

házi... 30266

Hölgyeim!

Hajléttal... 8211

Cimbalmozni

tanít... 19571

Övd a feleség

Minden... 18091

Boroshordók

új és... 18184

Legnagyobb

emmental... 30108

Sömörbetegek

és olyanok... 30108

Veszek

szőllő... 18184

Legnagyobb

emmental... 30108

Sömörbetegek

és olyanok... 30108

Veszek

szőllő... 18184

Legnagyobb

emmental... 30108

Sömörbetegek

és olyanok... 30108

Veszek

szőllő... 18184

Advertisement for J. Krautschneider-nél, including contact information and services like 'kötélfonó-segéd'.